

389463

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ మే నెల 24 వ తేది శనివారము

NO. 46.

నంపుటము. ౬

అంబాపామంబత్తరప్రభాతిమాసబహుళనవమి.

సంచిక ౪౬

వినుగ

ಬಾ ಬಾ

ఇంగ్లాండునందు

ఈనుయిండియా డిస్కలరీ

ಕಂಪನಿವಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಾ

రాణిపేటయందు

ಪ್ಯಾರಿ ಅಂಡ್

(1601)

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్పరీక్షలు - 1919

400 మాస్టాయలు బహుమతులరూపమున పంచిపెట్టెను.
వివరములకొఱకు క్రింది చిరు నామాకు వా) మొదలు

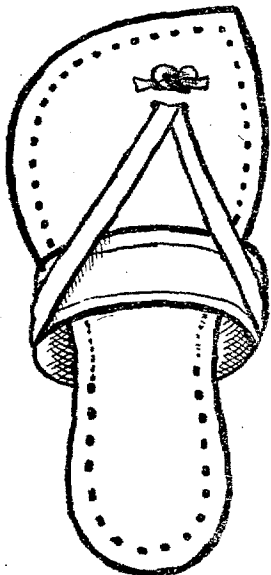
డాక్టరు ఆచంట - లక్ష్మీపతిగారు,

బి. ఏ., ఎం బి సి. ఎం.

(1609)

మాంట్యూరోడ్, మదరాసు

S A N

**W
A
R
R
A
N
T
E
D**

ਵਾਂ ੨

ఉష్ణ కాలమునకు మిక్కిలి ఉపయో

అంతః సగ, మే.

॥

శ. రు.

హూల్ స్టే

M Retailers for Leather,
Club Corner, Madras.

అల్లుడు కావలెను

సికింద్రాబాదు మహబూబు కాలేజిలో హైస్కూలు లీవింగు సర్టిఫికేటు పొందిన వరకు బోధించ గలిగిన తెలుగు పండితుడు కావలెను. ధరఖాస్తుదారుకోరు వేతనమును, యోగ్యతాపత్రములను 12-6-19 తేదిన పదిలో చేరగలవారు మాత్రము తెలుపవలెను. (1619)

సి. వి. పద్మావతి, గౌ. కార్యదర్శి.

చెటిలు, బియ్యము, నూనెయంత్రములలో కల్రిలేని నవ్వులనూనె, కొబ్బరినూనెలను మరి శుద్ధముగ తయారు చేయబడును. ధరలు సరసముగ నుండును. (1603)

ఃలాసము:—పి. యస్. వెంకటేశ్వరులనాయుడు ముచ్చంటు అండు కమిషను ఏజంటు బరంపురం గంజాం.

కమ్మమహాజనసభ.

అంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యా గతవత్సరము చెన్నకరంబున జరిగిన వై సమావేశమును, ఈవత్సరము చిత్తూరుమండలమున జరుగ నా హ్వించి యుంటిమి. ఈవిషయమై కొందరు మహాశయులు నేరున నాకు ఉత్తరములు వ్రాసిరి. మరకొందరు వ్రాత కలయగును జరిపించిరి. మే మాసమున సభ సమావేశమగువలసియున్నను కొన్ని అనివార్యములగు ఇబ్బందులచే ప్రస్తుతము నిలుపుదలచేసితిమి. ఈవత్సరము శ్రేష్ఠంబురు అబ్బోబరు మాసములలో సమావేశములు జరగవలయుగ జరుపగలము. సభజరుగు తేదీలు, ఎచ్చట జరుగునది, అధ్యక్ష నిర్ణయము, మాన్యుగు వివరములు సభాకాలమునకు ముచ్చంటు వివరింపగలమని విన్నవించుచున్నాడను.

బి. మునుస్వామినాయుడు.

తిరువూరు, మే 1.

యమన్నది. ఈవత్సరము తురిసిం య పచ్చంటి పశువుల కాధారముగ నున్న యిబ్బందికూడ తగ్గుచున్నది.

కలవు.

దేశమునందలి అన్ని భాగములందుకలె ఇచ్చట. శ్రేణు మిక్కిటముగా కలవులను భాగపడుచున్నార జనసామాన్య మతికికృష్ణముగా దివ్యముగా గలవులను. కలవు త్వరలో నందరియ నూచనలేమియు లేనందున ముందు రానున్న మహాప్రదము నెట్లు తప్పించుకొన గలుగుదుమా యని ప్రజలు తనాతనాపడుచున్నారు. బియ్యము పూర్వము కలె నేర్చుగా దొరకుటలేదు. ఇక ముందు కంట్రోలు ధర ప్రకారము బియ్యము సప్లయచేయుటకు ప్రజవాడ వర్తకు లనామనించుచున్నారను వదంతి ప్రబలియున్నది. ఏని యె యున్న మాతాల్లా తనాతలూరుగారు విశేష శ్రమలకోర్చి మం దకాంతి ప్రబలమందునట్లు కంట్రోలుధర ప్రకార పరకు బియ్యము సప్లయచేయుచున్నందులకు వారి నెంత భిన్నంబువలసియున్నది.

ప్రజల వివేచములు.

కలవుచే ప్రజల్లిటు పీడింపబడుచున్నను మాయూరిలో కంపెనీవానికి మాత్రము ఆదాయము తేలికపాటును ర్విప్పుడుగా అటలు సాగుచున్నది. దీనికి కారణములు అధికారుల నిరంతరసానుభూతి. కంపెనీవారి నాటక నానై ప్రణయము.

బాంబర పాతకాల.

మూలగోటునందుండుటచే యిండ్లకు విద్యావిషయ క మిక్కిలి కనకబడియున్నది. ప్రక్కనున్న నందిగా శిన్నకపాతకాల పరుమారినది. మాకున్న ప్రాథమిక ల నేడోలేనో అంతరించుకొనియుండున్నది.

నూకూరుపేట యందు క్రొత్త గాకట్టుబడిన సెయింట్ ని క్రైస్తవచేవాలయమున జూన్ 7 వ తేదీ నుండి టు ఆంటోనిగారి జన్మదినోత్సవములు జరుపబడును.

నెల్లూరునందలి యంగు మెక్కు ముసల్మాను అసోసియే రి నూతనభవనప్రకేతము 21 వ తేదీ సాయంకాలము డినది. హైకోర్టు నకిల పి. తువ్వయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్ సభాధిపత్యము వహించిరి. హైదరాబాదు నివాసులు బుద్ధిత సాహేబుగారు సంఘాద్దేశ్యములను గురించి మలో గుభికోపన్యాస మిచ్చిరి. సంఘాధ్యక్షు లగు బి ఎం. ఏ. బి. ఎల్ గారు సంఘము చేయుచున్న పనిని మాటలాడి రని యొకరు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

నియోజక స్వాతంత్ర్యసంఘమువారి సిఫారసులకు నంక్య కు, కాళావిభజన సంఘమువారియొక్క సిఫారసులకు గలము “సంధ్య వర్తమాన” ప్రతిక తెల్పుచున్నది. కరనాయకు గారియొక్క భిన్నాభిప్రాయముతో ఈ ఏకీభవించుచున్నది.

“ప్రజామిత్రవాది” ప్రతిక సాతుబకో నివేదికలను చుచు వారి సిఫారసులు సంక్రమింపబడునని తన అభి మును తెల్పుచు, సర్ కంకర నాయకుగారి భిన్నాభి మునకు కొనియాడెను. సర్ కంకర నాయకుగారియొక్క ప్రార్థననివేదికను ప్రజాసంఘములు ఆనుకరించుచు ను పంపవల యును.

హిందూశాంతి సంరక్షణాధ్యక్షులు, హిందూసంఘమును పించుటకును సంఘసంస్కరణసభ యను నామముతో సంఘము బయలుదేరినను. మా. పటేలుగారి వర్ణాశ్రయ చట్టముయొక్క విధానమును ప్రజలకు విశ్రుతుగా చేయుటకు ప్రజల సమ్మతిని బడయుటకు పని ప్రా నియము. ఈసభకర్షణకులు తెప్పింపబడు కర్షణ యూ. లక్ష్మీ గారు, కార్యదర్శులు పండిత మ బానర్జీ పునూరు, రాజాబహు లాసాదు జె. చాదరి గారు కార్యస్థాన శ్రేణీస్కేంద్ర.

కొంబాయి, మే 19:— తిలకమ మ క యు ని ని ధి రి రూపాయలు చందా అయ్యెను.

బొబ్బిలరంగము-ప్రాకృతచికిత్స

[డాక్టరు బెహరాంజీ. పి. మదర్]

ప్లేగుజ్వరము రెండువిధములు. చంకలోగాని, మెడ మీదగాని, గజ్జలలోగాని గడ్డలేయకదాకము, రెండవరకము ప్లేగుజ్వరములో బొబ్బలేవినను లేవకదాకమును నుండేలలో మెప్పియొక్కరకగా గలుగును. జ్వర మెంతవీకముగ నుండునో అంతవీకముగా జేవాము బహిష్కార్యమునకునుబద్ధుర (మలమూర్తి)మార్గములు, శ్వాసకోశములు, చర్మము) రోగక దార్ధమును వెలకరించుటకు బ్రయత్నించుచున్నాము. దీనినిబట్టి జ్వర మెంతయొక్కరకగానుండిన నంతవీకముగా రోగకదార్ధము జేవామునుండి వెలకరించుటకు తెలిసికొనవలయును. ఈరోగ కదార్ధమును త్వరితముగా వెలకరించుటకు శరీరమునకు తోడ్పడుటయే మనము జేయదగిన ముఖ్యమైనవి. టీకాలద్వారా రసమున్నగు పదార్ధములను శరీరములో బ్రవేశపెట్టుటకు మనము దానికి తోడ్పడవలయును. రసమును క్రమిస్తాము. క్రైవానుగాని, ఇకరావధములనుగాని, నేనించుటవలన గూడ శరీరమునకు మనము తోడ్పడవలయును. జ్వరము, శ్వాసకోశగ్రంథి, నాడిబలహీనమగుట, ప్లేగు లక్షణములు. ప్లేగుజ్వరము అనారోగ్యకరమగు లక్షణములను, జేవాపాత్యము లేకపోవుటవలనను, కలుగుచున్నదేగాని నుత్కృష్టవలన గాదు. మనయొక్క ప్రాగుగుయిండ్లు, పీల్చలు, పరిశుభ్రముగా నుండునట్లు చేయవలయును. మనజేవాములను లోపలకు, వెలుపలకు, పరిశుభ్రముగా నుండుకొనవలయును. మలబద్దము రాకుండ జూచుకొనవలయును. బాగుగా ఆహారమును తీసుకొనవలయును. ఎక్కువగా తినరాదు. చర్మకస్త్రువులు తిరుగుదడు. శ్రీలగాని, పురుషులుగాని ప్లేగు తగిలినపుడు ఒకటిగాని, రెండుగాని, మూడుగాని, నాలుగుగాని, దినములు ఉపవాసము చేయవలయును. ఈ యుపవాస దినములలో దినున కొకసారి ఎనీమా చేయవలయును. ఎనీమా దొరకనయెడల ఆ ముదమును పుచ్చుకొనవలయును. మితిమీరగా భోజనము చేయవలయును. రోగి బలము ననుసరించి ఆ పుడపుడు ఆవిరి పెట్టుచుండవలయును. నడచుట, పరుగులుట మున్నగు జేవాపరిశ్రమలు చేయవలయును. సాధ్యమైనంతవరకు పశుధ్వమాయువునందు, వెలుగునందు ఉండవలయును. బట్టలు చక్కగా నుతికి గాలి, యెండగలబోట వారచేయవలయును. రోగి బలములకు రాలేక పోయినచో, కిటికీలు, తలుపులు తీసివేసి యెండ, గాలి లోనికి వచ్చునట్లు చేయవలయును. కిటికీలు, తలుపులు చాలి నట్టి లేని యిల్లయినచో యింటి కప్పులోని కొన్ని పెంతులు తీసివేసియోను లోనికి గాలి, వెలుగు వచ్చునట్లు చేయవలయును. జ్వరము రాక ప్రారంభము బద్దము, తలమెప్పి కలుగ గనే యాదిగల నుదాహరింపబడిన చికిత్సలను జేసికొనవలయును. (1) ఉపవాసము—మంచినిరు (త్రాగుట తప్ప జేవాము శ్వాసవత్తవరకును, తీక్షణమైన యాకలి గలుగువరకును, ఏమియు తినురాదు. కట్టినీరు త్రాగుటకు సహించకపోయినచో కొద్దిగా నిమ్మపండురసము చేసి పుచ్చుకొనవచ్చును. (2) అలగ్నముచేయక ఎనీమా నుపయోగించవలయును. ఎనీమా దొరకనచో ఒక గరిటెను ఉప్పు వేడినీళ్లలో వేసి పుచ్చుకొనినచో విరేచనమగును. సాధ్యమైనంతవరకు ఎనీమా నుపయోగించుటే మేల. రోగి తీవ్రజ్వరముతో బాధపడునపుడు రోజుకు రెండుమూడు సార్లులేనను ఎనీమాను వాడవచ్చును. జ్వరము పూర్ణముగా పోయి, జేవాము సహజస్థితికి వచ్చువరకును ఉపవాసము చేయవలయును. జ్వరము బాగుగా ననుమైన పిదప ఫలరసములతోనే (నిమ్మ, వారింజ) కఫ్య మారంభించవలయును. రోగి యిష్టముచచ్చినట్లు చల్లనీని త్రాగవచ్చును. అందుకేమి యభ్యంతరములేదు. (3) ఉపవాసము చేసినను జ్వరము తగ్గినచో బాగుగా చేయవలయువరకు ఆవిరి స్నానము చేయవలయును. ఆవిరి నుపయోగించు నీటియందు నేమియు కలుపరాదు. రోగి ఆవిరి పట్టలేనంత బలహీనముగా నున్నచో వేడినీటిట్లు (అనగా ఉడుకునీటిలో గుడ్డలు తడిచి పుచ్చుట) ఉపయోగించవలయును. రోగికి చలి తగినపుడైతే, పిడినీటిట్లు వాడవచ్చును. ఈ వేడినీటిట్లు నుపయోగించునపుడు శరీరమునకు చల్లని నీటిలో తడిపిన గుడ్డ మదత వేసి కప్పువలయును. దినమున కొకసారికంటె వెళ్లగొని ఈ వేడినీటిట్లు నుపయోగింపరాదు. ఏలనన, నివి యెక్కువసారు అనుపయోగించుటవలన రోగికి బలహీనత గలుగును. వేడినీటిట్లను విప్పిపిదప చల్లని నీటిలో స్పృశింపగాని, గుడ్డను

గాని తడిచి శరీరమును తుడువవలయును. దానివలన చర్మమునకు జలము గలుగును. తరువాత చల్లని నీటిట్లు నుపయోగింపవలయును. చచ్చిపోయిన అనగా చల్లని నీటిలో గుడ్డతడిచి జేవామునైన కప్పుట. (4) వాయుస్నానము తీవ్రమైన జ్వరములో రోగిని వైబట్టలన్నియు తీసివేసి బయలులో నుంచవలయును. చలికలిగినచో కస్త్రుమును కప్పువలయును. అప్పుగుండు సుందరతక పోయినచో లోపలకు తీసికొని రావలయును. (5) ఆతపస్నానము అనగా ఎండలో నుండుట. కిరణస్నానము లేత గోధుమరంగు నీసాలో నీరుపోసి మూడు గంటలవరకు నెండలో నుంచవలయును. తరువాత అనీపాణిని నీరు చల్లబడిన పిదప మూడు గంటల కొకసారి రీతులముల చొప్పున నీరువలయును. రోగియొక్క పడక మూర్తని వెలుగు చక్కగా వచ్చుచున్నట్టికి దగ్గర వేయవలయును. వైర నేమి బట్టలు లేకుండునట్లు బాగుగా వేడి కలుగువరకు ఎండ తగులనీయవలయును. నీలయిన యెడల కిటికీకి లేతగోధుమరంగు అడ్డును నమర్చి మూర్తని వెలుగు వాయుద్వముగండ, రోగివై బడునట్లు చేయవలయును. (6) కిరణస్నానము, పాదములు వేడిగ నుండవలయునని యెప్పుడు జ్ఞాపకముంచుకొనవలయును. పాదములు వేడిగా లేనట్లయిన ఉడుకునీళ్ల నీసాలు కాళ్లదగ్గర నుంచవలయును. (7) గడ్డలేక బొబ్బలు చేయు చికిత్స—రెండు, మూడు ఘంటల కొకసారి వేడినీటితో గాని వేడినీటి కట్టతోగాని, ఆవిరితోగాని గడ్డకు కాపడ న్నియవలయును. వేడినీటికట్టు విప్పిన పిదప చల్లని నీటిలో స్పృశింపగాని, గుడ్డను గాని తడిచి గడ్డకు తుడిచి చల్లని నీటికట్టును కట్టవలయును. లేక మట్టిట్టి వేయవచ్చును. చల్లనినీటిలో మన్ను ఇక్కుగా కలిపి గుడ్డవులాసి బొబ్బలైన చేయవలయును. అట్టి వేడిగానైన పుడు, తీసివేసి చల్లనినీటితో బొబ్బలను కడుగువలయును. తరువాత ఆవిరి పట్టవలయును. కట్టి వుపయోగించు మన్ను రేగజే మన్నుయిన నుంచిది. ఈవిధముగా బొబ్బ తగిపోవరకు రాత్రి పకలు చికిత్సచేయవలయును. ఆది క్రమక్రమముగా ఎండి రాలిపోవును. గుండెలు కొట్టుకొనుట తగ్గినట్లయిన వేడినీటి త్రాగించవలయును. గుండెలైన వేడినీటికట్టు చేయవలయును. నీలయినచో రోగియొక్క పాదములను వేడినీటిలో పెట్టవలయును. వెన్నెముకమీద వేడినీటికట్టువేసి జేవామంత కస్త్రుమును గప్పి కొంతసేపుంచి తీసివేయవలయును. తరువాత శరీరమునకు వేడి కలుగువరకు చేతులతో రుద్దవలయును. జ్వరము సంపూర్ణముగా పోవువరకు రోగికి మంచినిరు తప్ప మరేమియు నీరురాదు. ఏమయిన తినవలయునని మిక్కిలి రోగినచో, పండ్లరసము నీయవచ్చును. పాలాకుడ నివ్వరాదు. జ్వరము పూర్ణముగా పోయినపిదప పాలీయవచ్చును. అపాప చప్పరించి ముంగవలయును, గాని నీటివలె త్రాగరాదు. (ప్రకృతి (ధర్మసాధని)

బర్మాపాత్యులు.

రంగూను, మే 21:—మయాంగుమయా జయలులో నున్న పంజాబు జేకీయందు తనభార్య తనవగ్గతకు రావలసినదని అనేకవర్షాయుషము పోగొన్నందుననేను, అనేక ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. పత్రిసారియను, ఈ యువతియొక్క కల్లి అడ్డుపెట్టుచుండుటచే ఈతడు వినుగుజెంది వారు వురుకు తుపాకీతో కాల్చి, తానుకూడ తుపాకీ కాల్చుకొనెను. ఇకపురు చనిపోయిరి. ఆయువతికియుగా తెప్పిరి అనున్నది. ఈ యువతి భర్తకడకు వెడలుదనని చెప్పినను కల్లి అడ్డుపెట్టుటచే ఈ మాత్యులు సంభవించె నని పంచాయితీ వారు తీర్పుచెప్పిరి.

ఈప్పు ఇండియా రైలువే.

కలకత్తా, మే 21:—ఈప్పు ఇండియా రైలుపనివాండ్రిలోని కలవరము బయటదేరుట చేత, ఏజంటు, మార్షలు గారు, పనివాండ్రిపత్రినిధులతో కొన్ని విషయములను చర్చించెను. చర్చించబడిన యంతులు ఎవరికిని తెలియలేదు. కాని వారలు సంపాదించు చిన్న వేతనములు హెచ్చింపవలసియున్నదనియు, తనయొద్దకువో, తన యొద్దోగల అభిప్రాయములతో ఏకభవించెననియును పనివాండ్రితోనుడిచిరి. పనివాండ్రియొక్క విజ్ఞప్తియును, ఈ కంపెనీయొక్క రైలులో అందరికిని జీతముల హెచ్చింపవలసివని శిఫారసు చేయుచు పిరిజ్జప్తి ఈప్పుఇండియాకంపెనీ వారియొక్క హోనుబోర్డు వారికి పంపుటకు స్థిరపరచుచు మార్షలుగారు తిరుగ వేడినీడున పత్రినిధులను కలసికొనుటకు ఏర్పరచిరి. పనివాండ్రి విజ్ఞప్తి వేస రాజీనామా విషయమై శభవాదు చర్చించెదన.

శ్రీ జేవధర్మము.

హిందూజేవధర్మసంఘసభ్యులను భారతప్రతిభా ప్రతినిధులుగా యుద్ధరంగమును చూడజెల్లిన శ్రీ గోపాలకృష్ణ జేవధర్మగారు నిన్న ఇంగ్లండునుండి వచ్చినవారలో హిందూయేతరులచేరిరి. ఆయిదు నెలలకాలము ప్రాంసు, ఇటలీ, ఈజిప్టు, డెన్మార్కు, ఇంగ్లండుజేకములను జేవధర్మగారు దర్శించి ఆదేశములలో సమాకాశోద్వయమున చేసబడుచున్న ప్రయత్నములను కత్తులార చూచినట్టిది. తమ విజ్ఞప్త ఆశుభరములను గురించి త్వలో జేవధర్మగారు హిందూసంగ్రహమున కొన్ని యుపన్యాసము చేతురు.

ప్రతిభాప్రతినిధు లొకరు జేవధర్మగారిని దర్శించి, ప్రకృత రాజకీయపరిస్థితులను గురించి వారి అభిప్రాయముల నడిగిరి. నీడంహము ప్రభువుగారు మనయాశువులను భగ్నము చేయుటకు భగీరథప్రయత్నములు చేయుచున్నారనియు, వానివలన మనమేమియు భయపడవక్కరలేదని జేవధర్మగారు చెప్పిరి. ఆయిదు ప్రకృతి భారతజేవ కల్లాలములవలనను తిలకుగారి కేసులవలన మనయాశువులను కొంత ఆపాయము కలిగిన దనియు, స్వస్థాప్రభువుగారిట్లు ఆంగ్లప్రభులు సానుభూతి చూపుచున్నారనియు, వారివలన మన కార్యము నెరవేరుట కష్టమగు గాదనియు జేవధర్మగారి అభిప్రాయము.

మెట్రపాలిటన్ మార్పు

హోస్టలైకు నెం 155 రు, మదరాస్.

1. అశ్వశ మైన మురారిగారు శిమెంటు, దీనివెల బుడ్డి 1-8 0-8-0 ఒకేమూరి 1 డజన్ తెప్పించుకొనువారికి 1 బుడ్డిన్ని 50 తెప్పించుకొనువారికి 5 బుడ్డులు ఉచితముగా నివ్వబడును. ఈ ప్రాకరము గ్లాసుగో చిమినీలు ప్లంబాలకు పగిలినచోట్లయందు తడవిన దృఢముగా కరువుకొని ఎప్పుటికిన్ని పనికి లోపము లేకుండును.

2. పరిమళనస్యము, సాదానస్యము, యిది మా వద్ద తయారు కాబడుచున్నది. ఆ నేటికలు పారమునకు, పక్షమునకు నెలకు వారికి ఎంతకాలమునో అంతకువ్రాసి తెప్పించుకొనుచున్నాము. సాదానస్యము. పరిమళనస్యము.

15 తులములు 5 పలములు	0-8-0	1-6-0
80 " 10 "	0-15-0	2-10-0
60 " 20 "	1-11-0	ఈ సభ్యులు వేసిన మూర్తిబాల్ 1-కి 0-4-0 ఒక డజన్ బాటిల్సు వెల 2-8-0.

3. రబ్బర్ స్టాంపులు, సాధారణమైన పని వికేషము లేకుండ కీలు 1-కి 2-8-0 లే వ్రాలు మోస్తరు తయారుచేయు కీలు 1-కి 8-4-0. ఇతరవిషయములు తెలియగోరువారికి కేలు లాగు ఉచితముగా పంపబడును. (1611)

గోదావరిజిల్లా కోఆపరేటివ్

బ్యాంకింగు యూనియన్, లి మి టెడ్.

కా కి నా డ.

1917 సం॥రం అక్టోబరులో స్థాపితము.

(1912 సం॥రం నెం2 అక్టో వకారం రిజిస్టరు కాబడెను.)

మూలధనము రు 1,00,000. మే 3 ఒక్కటికి రు 50 చొ॥ రు 2000 పేర్లు క్రింద విభజింపబడెను. పూరాగా చెల్లింపబడిన మేధనము రు 25,500. ముఖ్యముగా 1904 సం॥రం నెం 10 రు అక్టోప్రకారముగా గాని, 1912 సం॥రం నెం 2 రు అక్టోప్రకారముగా గాని రిజిస్టరు కాబడిన కోఆపరేటివ్ సంఘములకే అన్విష్టాంతు విజ్ఞప్తినివారి శిఫార్సుమీద బదుల్పు యివ్వబడును.

ప్రతిసాసన గవర్న మెంటువారిచే తెక్కలు ఆడిట్లు చేయబడి ఫోర్టునెంటువార్ల గెజట్టులో ప్రయింపబడును.

ఫిక్సిడు డిపోజిట్టులు:—6, 12, 24 మాసములకు ప్రమముగా సాము నూటికి రు 5, 6, 6 1/2 చొప్పున కడ్డి యివ్వబడును. అట్టి కడ్డి ప్రతి అత్యుమాసములకు యివ్వబడును.

ప్రతితరగతి గవర్న మెంటు ఉద్యోగి నులు పెంట్లల్ బ్యాంకులలో 9-11-1914 లేడిగల నె 20, 825 రు బోర్డు ప్రాసీడింగు ప్రకారము మెంబరుగా చేరుబడుచు 12 జూలై 1910 వ సం॥రం నెం 599 గు గవర్న మెంటు ఆర్డరు ప్రకారము డిపోజిట్టు చేసుకొనుటకు పూర్ణ మయిన స్వేచ్ఛను పొందెయ్యవచ్చును.

(నోటీసు లేకనే వైనిబంధనలు మార్పుబడవచ్చును)

దుర్గిరాల వెంకట సూర్య ప్రకాశ రావు,

ప్రజెంటు.

పారువల్లి వెంకట్రామయ్య,

కెక్లర్.

శనివారము.

అంగ దేశ పత్రికలు

నేషనలిస్టిక్ మాత్రము, ప్రస్తుతస్థితిని దూర
 దృష్టితో విమర్శించిన వనుటకు సందియము లేదు.
 యుద్ధారంభము నుండియు వెరిగిన, హిందూజాతీయ
 నీ పత్రిక వర్ణించినది. 1914 సంవత్సరమున,
 హిందూజాతీయత్యుత్సాహముతో సంగ్రామమున
 ప్రవేశించినది. మందుసామానును విశేషముగ
 తయారుజేసినది. ప్రాచ్య రంగములకు మనుష్యు
 లను వికరములను సమృద్ధిగ సమకూర్చినది.

“ఇందియా యందును, ఈశిష్టయందును, ఆంధ్రోదాసాశ్రమ
ని కొక్కటే యాశ్రమమని గలదు. రాజ్యాంగ సంస్కరణము
ను నిమిషముయందుచే నితను మావెడి ప్రబలాధ్యంతరము.
గలదువలదు సంస్కరణమును త్వరలో ప్రజకే ప్రెట్టబడునని,
అతరము లాకురచుతో నిరీక్షించుచుండ, మనము వాటికి
రెటువిజ్ఞుల నిచ్చితిమి. ఈశిష్ట వారయవాడును ప్రవా
మున కంటికిది. ఈశిష్టలో, ఆరెప్పి ననాని ప్రసాదించి

జతగౌరవము

అసామము శాసన నిర్మాణసభలో జరిగిన
 ఒక విచిత్రవిషయమును, అమృతబహుపత్రక
 పరిచించుచున్నది. బడ్జెట్టు విషయమై చచ్చి జరుగు
 చుండెను. రాష్ట్రీయ శాసన సభలో జరిగెడి
 బడ్జెట్టు చర్చలందు, మతుద్రవ్యముల రాబడి
 కూర్చి ప్రజాప్రతినిధులకును, ప్రభుత్వసభ్యుల
 కును అభిప్రాయభేదములు బయల్పడుట క్రొత్త
 విషయముగాదు. ఎక్తైజు ఓవిన్యా వృద్ధియగు
 చుండుట, దేశాభివృద్ధి సూచకము గాదని, ప్రజా
 ప్రతినిధులు మొరటిడుచునే యున్నారు. శాసి
 తారి మొరటి లింతవరకును అర్జ్యురోదనములై

కరిగిమింఁగనిది. అసాము రాష్ట్రీయ శాసనసభాసభ్యులగు గా. రాయబహదూరు కన్సిడర్ ఛాంబర్స్ గారు బడ్జెట్టు విషయమై నువ్వనెంచుచు మత్తుద్రవ్యములనుండి వచ్చే రాబడి నిరంతరాలి పృథ్వి జేంచుచున్నదనియు, మత్తుద్రవ్యముల నువ్వయోగించి వారి సఖ్య దానివెంటి హెచ్చుచున్నదనియు నల్లమందువాడక అతిశయించుటవలన, అసాము జాతివాలో అవినీతి సోమరితము ఎక్కువగుచున్నవనియు, యిట్టివాడుక కొనసాగునేని 200 సంవత్సరములలో అసాము జాతి రూపు లేకుండ నశించుననియు, ఆకారముచే నల్లమందు వ్యాపారము నసలే రద్దుజేసి, ప్రజలకు సాఖ్యము గూర్చవలయునని, ప్రభుత్వమువారి కోరిక. ప్రభుత్వమువారి యాదాయమున కెట్టి నష్టమొనరు గలుగుచో, తక్కువ హానికరముగు భోగ్యవస్తువులపై కన్న విధించి నష్టమును పూర్తి జేయవచ్చుననిగూడ, వీరు చూచించిరి. రాయబహదూరు గారి సూచనలో విశిష్ట మెద్దియు గాన్పించదు. అధికారుల నాగ్రహపరవశుల జేయదగిన యంశ మెద్దియు లేదు.

భారతీయులు రిత్త కోర్కెల గోరుటలేదు. భారత భూమియందు చిరకాలమునుండియు, మత్తుద్రవ్యముల వాడక యత్నముగ నుండెను. మత నిబంధన లీ వాడకను నిషేధించెను. పాశ్చాత్య ప్రవచనమునందు, మత్తు కదార్థముల వాడుకను నిషేధింప వలయునని, పాశ్చికాభ్యుదయము గోరువారు హెచ్చించుచునారు అమెరికా జేశ మీ హెచ్చుకను ననుసరించి జెల్లినది. అట్టి తిరి, మత బద్ధముగ హిందూదేశము నందు మత్తు పదార్థముల వాడుకను పూర్తిగ తగ్గింపవలయుననియు కోరుట యొక వింతలోపది గాదు. కాని, చీఫ్ కమిషనరుగ నర్ బీట్సును బెలుగారి, రాయబహదూరు గారి యుగన్యాసము ఆగ్రహ కరవశుల గావి చెడు. "నల్లమందు వ్యాపారము, అది నితికి ప్రోత్సహ మొనగనని మీరు చెలిపితర మా ఆదాయములో విశేషభాగము నల్లమందునుండియే వచ్చుచున్నది. కాబట్టి మీ వాద ప్రకారము, అసాము కరిపాలనము అపవిత్రముగు ధనముతో కొనసాగించబడుచున్నటుల, తేలుచున్నది. ఇట్టి అపవిత్రముగు ధనమునుండి అరలపియో, లక్షయో ధనమును మీరును స్వీకరించి యు టిరి. మీరును మాతో బాటు అపవిత్రముగు ధనమును వాడుకొనిన పాపము నొడిగట్టుకొనుచున్నారు. నల్లమందు వ్యాపారము గూర్చు, ప్రభుత్వమువారి ఎక్సైజు కద్దతి గూర్చియు, మీరు గావించిన విమర్శన లింకచే, నాథాంతర్యామలగుచున్న" వని బీట్సును బెల్లు గారు ఉద్దేశముతో బలికరట.

జేశములో గుర్పి తి వ్యాపింపకుండుటకు మార్గముల జూడదలచి, సవర్ణజేముతో నుడువబడిన రాయబహదూరుగారి వాక్యములకు, చీఫ్ కమిషనరుగారు అపార్థముగల్గించి, వారిని మౌర్యముగ దూకుట ఎంతవఱకు సమ జనయో యూహింపవచ్చును. ఎక్సైజు రివిన్యూ కద్దతి గూర్చి విమర్శనకు బజ్జులు సభ యందులులేదు. ప్రవచనమునందులును మద్యపాన నిషేధము గూర్చి అనుసూలాభిప్రాయము ప్రబలియున్న ఈ సవర్ణజేముకన్న మద్యపానమున్ను చచ్చుచును కిదియో సమయమింకొక టుండబోదు వని లనా కద్దతిలో సంస్కరణము గావలయునని చెలిపినంత మాత్రమున, దానిని ప్రభుత్వప్రధానముగ వరిగ జేంచుట, అసభ్యము అలులగచో, ప్రజాప్రతిఘటన ప్రభుత్వవిధానములగూర్చి విమర్శించుట కవకాశమే దిప్పిపోవును. అమృతబజారు కట్రిక సూచించినటుల, ప్రభుత్వోద్యోగమును నిర్వహించి, ఉపకార వేతనము బొందుచు. రాయబహదూరు బిరుదము బహుసేవవారు, ప్రభుత్వ కద్దతిని విమర్శింపగాదనియే బీట్సును బెల్లు గారు దలచుచో అవిషయమై నిదమితముని నిధారణ గావించుట యవసరము. ఉపకార వేతనము బొంది, బిరుదము బహుసేవంత మాత్రముచే ఏ వ్యక్తియు విమర్శనా స్వాతంత్ర్యము గోల్పోవజాలదు. అటులగానిచో, నట్టివారు ప్రజాప్రతిఘటనగ శాసనసభాసభలో బ్రవేశించుట ప్రయోజన విరహితము. చీఫ్ కమిషనరుగారి నిందోక్తులను భరింపజాలక, రాయబహదూరు గారు తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చి రట. ఆత్మగౌరవముగల సభ్యు లింతకన్నను జేయునది యెట్లయి లేదు. ప్రజా ప్రతిఘటనకు శాసనసభాసభ సభ్యులలో నవమానము గలుగకుండ జూచుట, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి ధర్మమై యున్నది. ప్రస్తుత విషయముగూర్చి సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారు జోక్యము కలుగజేసికొని, న్యాయము గలుగజేయ వలయును. ప్రజాప్రతిఘటన కన్నా గౌరవ మీయబడు చున్నపుడే, ప్రజలు సంతృప్తి జేచుచును. ఇట్టి చిన్న విషయములందు న్యాయము గలుగనపుడే, అశాంతిబీజములు జేశమున నాలుకొని, పిచ్చుట వృద్ధియగుచున్నను. దూరస్పృహగల పాలకులు వాటిని మొదలంటి పెట్టినెచుట ధర్మము.

సర్ శంకర నాయరుగారి రాజీనామా

సర్ శంకర నాయరుగారు, తమ యద్యోగ కదవికి రాజీనామా నిచ్చునటుల చెలిపినదని నేటి తంత్రివార్తలు సూచించుచున్నవి. ప్రభుత్వ ప్రకటన మింకను వెలువడకున్నను, ఈ వార్త నిజమనియే విశ్వసించవచ్చును. సుప్రసిద్ధులగు సర్ శంకరనాయరు వంటివారు తమ యున్నతోద్యోగ కదవిని విస్మరింపవలసిన యవసరము గలిగినపుడు, ప్రభుత్వ కద్దతులందు వెంటనే మార్పు కలుగవలయునని, సుగోచర మగుచున్నది. రాలెటుబిల్లుల ప్రవేశము నలుగురు సుప్రసిద్ధ ప్రజాప్రతిఘటన రాజీనామాలకు కారణ మయ్యెను. మార్పులులా విధానము, ప్రభుత్వసభ్యుని రాజీనామాకు కారణమయ్యెను. ఆంగ్లదేశీయు లీ సదిగ్గ సిద్ధిని పరికించి, వెంటనే నిర్బంధ విధానమును తొలగించుటకు పూనుకొని, ఆంగ్ల సామ్రాజ్య గౌరవమును నిలువజేయుట ప్రయత్నిరము.

స్థానిక వార్తలు

ప్రవచనస్వబుద్ధి పునరుద్ధారణ సభ:—

స్వబుద్ధి బహుమందము గాని అధ్యక్షతక్రింద వచ్చా ముత్రి అవ్వక స్త్రీలుకొని నంబు 50 ఆవరణములో జరిగినావాడు ప్రమాది గంటలకు ఒకసభజనులకు ఆదు యెమ్ ఆర్, నల్ల శంకర పూర్వవారపరాధుల త్రమును గూర్చి ఉపన్యసించుచు.

తపాలా కుట్రనము:—

మదరాసు జనరలపోస్టు అఫీసుకద్ద 9-80 గంటలకు ఒకటివల జేయబడనటులంటి ఉత్తరప్రభుత్వములో పోస్టు జేత పోవుటకు, పోస్టు జేయకచ్చును. కిజిస్తరు జేయబడినటులంటి ఉత్తరప్రభుత్వములో 9 గంటలకు పోస్టు జేయవచ్చును. ఈ నెల 27 వ తేదీ మంగళవారమునాడు "నానా" అను మెయింజుస్టీరులో జట్టాదా జేయబడుట 26 వ తేదీ సోమవారము 18 గంటలకు పోస్టు మెయింజుస్టీరులో పోస్టు జేయవచ్చును. ఇటు అఫీసులలో ఎంతవఱకు పోస్టు జేయవచ్చునో, అయాపోస్టు నలుఅఫీసులలో కనుగొని వికరవలచుచును.

క్రొత్తగా జంబూ రాష్ట్రమునకు పరిపాలకులుగా రాజీవులున్న సర్ ఎడ్వర్డు మాక్లగను గారు లాహోరునుండి తమ పంఖమువారి స్వాగతప్రతిభ కరదృశువులందు పుచ్చుకొందు మని సూచింపట సంఖ్యవారికి ప్రాసిరి.

వృత్తాంతము.

బరిస్సారాష్ట్రయంతన జేయట బయలుదేరినది.

ప్రభుత్వమునకు విషమదశ రానున్నదని లీటెంపు కట్రిక సూచించుచున్నది.

ధర్మరతుక్రింద యద్ధమునాథులను అంగీకరింపవచ్చునని బర్మా చీఫ్ కోర్టువారు తిప్పుచెప్పిరి.

నీరుకపాలను తీసికొని కచ్చుచున్న 'చందా' నాద నిన్న యుడయట బొంబయిరేవు చేరినది

ఇరిరరరర కాన్పంచలేన్న అమెరికను నానానియనము ఎన్ కే ఐ కాన్పించినది. విషయము తెలియలేదు

ఈనెల 20, 21 తేదీలందు ధర్మపురము కందార సన్నిధి స్వామిలవానికి గురువ్రాజ జయప్రదముగా జయక బడినది

బొంబయినుండి బండకు నగరమునకు బాకునకు సాధారణ రైల్వేవార్తలు ఆరడినమును ఆల్యుల జట్టును. కిజిస్తరు కిందివార్తలు 10 దినముల ఆల్యుల పట్టునకు ఉద్వరణ పెరిగ్రాఫికు కంపెనీవారు తంతి నిచ్చుచున్నాడు.

గోల్డ్ పురమునందు జేశ శాసనసభ గారిజ ప్రజాప్రతిఘటనను స్వదేశి అను హిందీ వారికట్రిక జంబూరాష్ట్రమునందు ప్రచారముగా వాడదని 5000 బు సభ్యులు వారో కను క్రతువున జేశరక్షకకావనముక్రింద జారీ చేసిరి.

కరాచి పోర్టు ట్రస్టు జి. వి. ఎస్ కుబరకు గారు అభ్యర్థులుగా నియమించబడుచు. వీరి కొత్త యద్యోగ ప్రాధికారముగొనుటకు యందు ఇంగ్లండ్ ప్రాంతీయములకెల్లి అచ్చుల కేత్రులతో గల కొత్తసభ్యులకు పరిక్షించి వచ్చును.

కృష్ణసాక్షులకు, నారాధిమిక కూలియొక్క తెక్కలను, తెక్కలకాఖనను, స్థానిక ప్రిభుత్వమునకు కయూడ జేయబడినదని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు ప్రికటింపిరి. ఈ కూలితెక్కలను ప్రాసజే గుట, ప్రచురించుట మన్నకునలను తెక్కలకాఖనను ప్రతి కన్నగారమునకు జేయదు.

కల్లికు సర్వము సంయుగారి సూచన ప్రకారము సారస్వత కల్లికులకు కాటలందరి యద్యోగల కిరముల హెచ్చు జేయబడుచును బర్మా యద్యోగల అలకెన్నలను గురించి సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు కొన్ని స్థిరములను, హిందూదేశాంగయంతికి బంపిరి పునవీరు ప్రిక ప్రాయుచున్నది.

బెంగళూరునందలి కల్లుల రిజిస్ట్రు కార్మికుల గారి యింటిలో మొన్న రాత్రి దొంగలవడి ఆటంకంజలగా కర్నూలు గలిగిన పెండిగిన్నెలు య 8000 లు నిలువ చేయునని అవహరించుకొని పోయిరి. ఒక బ్రాడిగిన్నె కర్నూలు కృష్ణవరణములోనే నోరకొని. కూలి పోలిమవారు దొంగలజాడలను కనుగొనుటకు ప్రియత్నించుచున్నారు.

కలకత్తాలోని తపాలావాంద్రి సమ్మె పూర్తియైనది. తపాలా బంట్రినులందరు పనిచేసిరి. తపాలాజనాదులలో కొందరియొక జేబడినదేమును పెరిగిడే నీ ముస్టీరీలు నిదారణచేసిరి తిప్పురేపుచెప్పెదరు! నీల నంబుల గురల ఆరెట్టుచేసి. ఇరిరజనాదుల సర్వజేయబడుట జారీచేయబడిన వారంటులు ఆపహరింపబడినది.

బ్రిటిషు క్రికెట్టువారు ప్రై ఆఫ్టును యద్ధము ప్రారంభించినందుకు, వ్యాధి కుట్ర నిదాము, నవకృత్తియ నంఖముయొక్క నానుటలు ఎమ్ బి. నూనూరు అహచ్చులు గారు అమీకయొక్క చక్రవై తిరుయభిప్రాయముల విప్రులకుగ తెలియబరచినందులకు మంబూ తిప్రు నెమ్మ కద్దరు గారు అభివలించిరి. ఇట్టి అశ్రవణ సమయమున వ్యాధియనులోని అహచ్చుచే నూనూరునూ, అహచ్చుచే నంఖమునూ రును సహాయుచేయబడ్డందులకు అధికముగ ప్రశంసించి

సేరనిచారణ సంఘము

జర్నలు ప్రతినిధులు

లండన్, మే 19:— సేరనిచారణ సంఘమున జరిగిన చర్చలకు హాజరుకుట మాంటగ్లను, పండిత దేవుని ప్రాయశః గాన వర్ణనలను జరిగిన ట్యూలింగ్లు వర్తిక వ్రాయుచున్నది.

హ్యూస్, మే 19:— రాంటుగా ప్రభువు హార్ల్యాం దునియ్య హార్ గీస్టర్లు గారు వాక్ హెడిట్టు నేనాని (సాంగ్రామిక మేధావి) రచించుటకు శాస్త్రవ్యాసమును వామర్యును, మరల సాంగ్రామిక, నాకా నిపుణులు 40 మందితో ఇచ్చటికి తిరిగివచ్చిరి.

సాంఘిక వాదుల యభిప్రాయము

కోవెల్ హేగె, మే 19:— అతివృత్తులకు నన్ను ఈ సంధి వరకులను మిత్రమందలి కేరళము ఏగింపు, కోవము వేతనే విధించలేదు. జర్మను విధానముపట్ల మిత్రమందలి కల అనిశ్చయము యిట్టి కేరళములకు కారణమని సాఘిక వాదులుడు లెన్స్ట్రీ గారు తమ ఉపన్యాస సందర్భమున తెలిపిరిని వ్యాప్త్యు ప్రిక సామ్రాజ్యము. రాంటుగా ప్రభువు గారిని జర్మను ముఖ్యరాయబారిగ నెంచుకొనుట సమంజసముగ లేదని హార్లెన్స్ట్రీ గారు అతేపించిరి. జర్మనుల తిప్పులను ఈ వ్యవహార కల్గెనది ఆయన ఒప్పుకొనెను. ఈ సందర్భమున సంధివరకులను వెరవర్సిన జర్మనులు నేనీ విధ్వంసమునకు సరిపోవును. ఇప్పుడు భావోద్వేగముగ జేయుచున్న ఉపన్యాసములు బాగులేదని. అల్మెను లో రైజున భవారుడు కార్మిక సంఘమువారును విప్లవమును పూర్వము ప్రాంతులలో మరల విజృంభము గోర తీర్మానము జేసినను యదంతమును ఏలవలెను తెలియజేయులేదని, ఆగస్టు 4-వ తేదీ భావము మరల విచల్నమునందుంది.

విదేశీయులయందు జర్మనులు.

బెర్లిన్, మే 18:— విదేశీయులందు జర్మనులు అందరునకలసి నేడు విల్ హెల్ముస్ట్రాస్కి జని హార్ ఎబర్టు హార్ షీడ్లెక్ గార్డుకు సంధివరకులపట్ల తమ దృఢమును అసంతృప్తిని తెలియజేసిరి. బానిసత్వము కలుగజేయు సంధివరకుల నెన్నటికిని సంకటము జేయువారుని హార్ లిబర్టు గారు తమ ముఖన్యాసమున వెలిపి ఇట్టి సంధి వరకుల కత్తిపును నగదీర్చుకొన సంకల్పముతో విధించిరి. జర్మనుల విశ్రాంతి మర్యాదల ఎరిగిన విదేశీయులు మారమున విదేశములలో ఉన్న జర్మనులకు ఇంతిందక వాటిలకుండుటలు కృషిసల్పెదరు.

హార్ షీడ్లెక్ గారు.

జర్మనులకును, జర్మన్ - ఆస్ట్రీయులకు వికలత్వము కలుగకుండ జేయుటకు శత్రువును కృషిసలుపుచున్నారు. కాని ఆయా విధానములు గాంచనోవు విదేశీకిని సంబంధపాతములు చాల బలవరముగ నున్నవి. ప్రాంత సామ్రాజ్యమున భయపడితిమై ప్రదేశము లంత ప్రీతియో వైరోలు గూడ జర్మనుల కంత ప్రీతి యని షీడ్లెక్ గారు తెలిపిరి.

ప్రాజ్ఞ

ప్రతిమనుజునకు నాశకరము.

హ్యూస్, మే 17:— ప్రతిమనుజునకు వివాశకరముగ నున్న సంధివరకులను ప్రజలను అంగీకరించుటలు జేయుట విప్రభుత్వమువారికి విషపదదని నోస్కి నేనానిగాన తెప్పింపుట లెన్సులో నున్న లీలెంపు వర్తిక వాణిజ్యము. అందరి శ్రేయస్సును గోరుచు ఉభయముల జేయునకును అనుమలముగ నుండుటలు చేయుట సర్వజేసమ్మే శన సంఘమువారిచే సాధ్యము కావలదు.

ఎడ్రియాటిక్ సమస్య.

హ్యూస్, మే 19:— పూర్వ అంతర్జాతీయల కందరమున ఎట్లు ఉపకరించునో అటులే ఎడ్రియాటిక్ సమస్య గూడ పూరింపబడును.

ఇంగ్లండు

సంధివరకుల సంపూర్ణ ప్రకటనము.

లండన్, మే 19:— సంధివరకులను పూర్తిగ ప్రకటించవలయునని కానున్న సభలో మల్ మాస్టరు గారడిగిరి. నలుగురు యూరపీయులు వెర్లలును ప్రకటించుటకు వీలుగాని కారణములచే సంధివరకులను సంపూర్ణముగ ప్రకటించ వీలులేదని తెలిపిరిని బోస్టాగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. మిత్రమందలి పార్లమెంటువారు గూడ ఈవిధానము నవలంబించెదరు. నవ్వపరిహరములకు సంబంధించిన ఆర్థిక విషయములగూడ ఈతీర్మానమే వర్తింపగలను. ప్రభుత్వాధికారులు ఈవిషయమును మరిల 22-వ తేదీన పర్యావృత్తింపెదరు.

రష్యా

రుష్యా బోల్షెవిక్కుల స్థితి

ఎస్టోనియనుల పురోగమము

కోపెన్ హేగె, మే 19:— ఎస్టోనియా ప్రకటనమునా ర్యా, గిడోఫులమస్య మారు కిల్మిటారుల రంగమున ఎస్టోనియను వైయము సరింతయు ముందు నడిచినను. కెల్మో గ్రామమున వచ్చియున్న 120 కిలోమీటరుల మారమునందు లూగానదిని జేరి. ఎస్టోనియను సైనికాధికారుల యాజమాన్యమున సైక్ రువ్యును వైయము గోదావును మరల పట్టుకొని 2500 మంది వైకిల విశేష యుద్ధసాధ్యుని పట్టుకొనిరి.

ట్యాగిస్ట్ అవస్థాంతరము.

లండన్, మే 19:— జవరలు డెంకెల గారు వ్యవహార ట్యాగిస్ట్ అవస్థాంతరమున ముసరించుచున్నారని యుద్ధ కార్యాలయము వారికి ఎకాటెరి నోదానందలి విజిమ వైసెమర్ ప్రె సర్వాధ్యక్షుడు తంత్రీవార్త నంపిరిని తెలిపిరి. 10 వేలమంది వైకిలు, 28 తులూలను 120 మర ఫిరంగులును పట్టుకొనిరి.

శత్రువావికావర్తము.

లండన్, మే 19:— 16 వ తేదీనాటి నున్న అవకార ప్రకటనము:— బోల్షెవిక్కు వైయము ఓల్మెట్టిరి ఆకమించుకొనిరి. ఫిన్లందు సింధుకాఖలో శత్రుసంక్షిప్త యుద్ధనాకలు కాగానది ముఖసమీపమున ఉన్న కాన్స్టానో గ్రామసమీపమున కొంతమంది సైనికులను దింపిరి.

నావికాయుద్ధము.

హెల్సింగ్ బోగ్స్, మే 19:— క్రొస్టాడెటుకుండి వచ్చిన బోల్షెవిక్కు వైయమునకు ఒక సాముఖ యుద్ధనాకలు, రెండు టార్పెడోబోట్లు వెర్లలయి, మూడు గములు చేయు నాకలును ఉట్టుండెను. తిరుగుతీరు కాన్స్టానో గ్రామసమీపమున బోల్షెవిక్కు ఫిరంగిదళముగో ఫిన్లందు సులభ తీరమునై గుండ్రా ప్రయోగించిరి. ఇవో ఒమీటమున (విజిమ యుద్ధనాకలు బోల్షెవిక్కుల నెమర్కొని నాక నాకలవై నుపాకులక గాన్పించి. 80 నిమిషములు యుద్ధము జరిగిన నెమక బోల్షెవిక్కులు క్రొస్టాడెటుకును వరుగే తీరి బోల్షెవిక్కుల నాక యొంటి ముగ నని యి ముయొంటి ఒడ్డుంట్టి పోయి పనియు తెలియచున్నది.

యుద్ధ వివరములు.

హెల్సింగ్ బోగ్స్, మే 19:— క్రొస్టాడెటుకుండి వచ్చిన బోల్షెవిక్కు వైయమునకు ఒక సాముఖ యుద్ధనాకలు, రెండు టార్పెడోబోట్లు బోయియు, గముల చేయునాకలు మూడును ఉండినట్లున్నది. ఈతలముల వచ్చి ఫిన్లందు తీరము నెరించుచున్నది. తెలియక నే మూడు నాలుగు యుద్ధనాకలును విజిమపట్టములకు వెంటనే బయలుదేరి వారి నెమర్కొనెను. ఉదయము 10-15 గంటలము ఫిన్లందు సింధుకాఖా తూర్పుభాగమున బోల్షెవిక్కు ఓడలూ టి నడియు వెర్లకులను ప్లేగ్నాటు చేయుటచే. వారి నుడొకటి ను విజిమవారికి తిగులలేను. 10-50 గంటలము బోల్షెవిక్కు యుద్ధమున విజి క్రొస్టాడెటుల ఫిరంగిదళముల ముగున కరిగిరి. బోల్షెవిక్కు ఓడలు ముందే నుండిరి ఒడ్డుంట్టి పునట్లు తెలుపబడినది అనుసంకలు భాయపరపబడలేను.

విష వాయువు నుపయోగించుట.

లండన్, మే 19:— ప్రలయందీయున కర్మలు వెడ్డి పుడ్డు గారికి ప్రత్యుత్తర మొసరుచు చేజుగవు గా ట్టుచెప్పిరి: ఉత్తరంగమున బోల్షెవిక్కు లప్పడే విష వాయువులను పయోగించుచున్నారని. అనులకుగిరి ప్రతీకారము జేయుటకు నన్నానాను చేయబడుచున్నది (ఉల్సానా) పోనియట్లు

క్రొవ్యుల పాలబడకుండ మన సైనికుల గాపాడుట కనేక ప్రయత్నము లొనరింపబడుచున్నది.

లమెరికా

ఎఫ్. సి. ఐ. విమానపు సిబ్బంది

న్యూయార్క్, మే 19:— ఎఫ్. సి. ఐ. విమానపు సిబ్బందిని అమెరికాలోకి తిరిగి పంపిరి. అందులో నున్న ప్రజలు అలసిపోయిరి. చాలవరకు ఈవిమానము ముక్కలయినది. ఇక నెంతమాత్రము పనికిరాదు. శనివారముయందు 11-10 గంటలకు పొగమంచు వ్యాపించువరకు అసాయము రాలేదని వైమానిక నాయకుడు వెల్లింగ్టన్ గారు తెలియజేసిరి.

జపాను

జపాను బిరుదములు.

కోపెన్ హేగె, మే 19:— జపాను చక్రవర్తి గారి క్రింది (విజిమ ఉద్యోగి నులకు "ఆర్డర్ ఆఫ్ ది రైజింగ్ సన్" బిరుదముల నొసగిరి. (గ్రాండు క్రాస్) సర్ ఛార్లెసు న(నో గారికి; (రెండవతరగతి) మేజరుజనరలు టి. ఇ. సాగ్నాట్టు, మేజరుజనరలు ఎ. స్క్రిమగారిలకు; (వార్లరతరగతి) లెఫ్టినెంట్లు కర్నలు జి. టి. కిర్బీ గారికి.

ఈక్రిందివారికి "ఆర్డర్ ఆఫ్ సెక్రెట్" ప్రజుక బిరుదముల నొసగిరి. (గ్రాండు క్రాస్) మేజరు జనరలు సర్ జి ఎం కిక్సా పాటిక్కు గారికి; (రెండవ తరగతి) లెఫ్టినెంట్లు కర్నలు ఎఫ్. జి. మార్టి గారికి; (మూవతరగతి) లెఫ్టినెంట్లు కర్నలు డబ్లియూ ఎన్. ట్యూన్ గారికి.

చీనా

చీనా.

హంగ్, మే 18:— 1917 లో పార్లమెంటు పునస్సూచనమునూ దక్షిణ ప్రాంతములందున్న వారి చేసిన నూచనములకు ఉత్తరభాగము నున్న వారంగీకరించక చీనాసంధి సభివారు తగవులాడుచున్నాడు.

చీనా-జపాను.

హంగ్, మే 18:— జేకములో అనేక సగరములయందు జపాను కనుబసావర్తరణమును ప్రబలముగా చీనావారు ప్రారంభించిరి.

జర్మను

జర్మనుమత ప్రచారకులను వెనలగొట్టుట లెన్సు, మే 19:— మిత్రమందలి గాప్రీటులకుండి జర్మనుమత ప్రచారకులను వెనలగొట్టుట యొనరి వివిధ వరకులలో ఉన్న యితరులచే విషయము ఖండించుచు రాంటుగా ప్రిభువు గారు క్లెమెంకో గారి కోక సుడకము నుదజేసిరి.

జర్మను కార్మికుల వైఖరి.

బెర్లిన్, మే 18:— అల్లిజిమిక్ క్యాటింగు ప్రతీక ఇట్లు తెలుపుచున్నది. ఈ సంధివరకులు అనుజులోనికిరచ్చు నను కలంపుతో ప్రభుత్వమువారును సంతకము జేచు రని హార్ గీస్టర్లు గారు తెలియజేసిరి. పొరుటకలరడిన జర్మను కార్మికులు ఈ బానిసత్వమున కీకొననరు.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయను రాయబారులు.

నెంటు జర్మెయిన్స్ మే 19:— నేటి వధ్యాన్నాను ఆస్ట్రీయను రాయబారులు, అంతర్ మిగ్రి సందలి పంచాయతీవారు అధికార క్రతులను మార్చుకొనిరి. ఇరవైయు కరుగుటకు 5 నిమిషములు పట్టెను.

ఆహార పదార్థములు.

బర్లాంకి కేకగలు మున్నును పప్పుపదార్థముల దిగుమతి చేయుటకై వచ్చిన ఆస్ట్రీయ చాల యుండుటంబట్టి తిరిగి ప్రయత్నమునవరకు ఆస్ట్రీయ అనుజులోనికి చేర్చకొనబడవు. రహదారి ప్రతిమలకు ఏర్పాటుచేయు అధికారమును కమ్యూనికేషన్స్ యనువైక్కురు జనరలు గారినుండి బాస్టా జను పొలిసు క్రిమిలు యన్ వెస్టగేట్ గు డిపార్టుమెంటు వారికి "డి" ఫోర్సు కమండింగు జనరలు ఆఫీసు గారు బదలయించిరి కావున మెసాపా డేమియకు పొదలయొన్న క్రయానికుండము ఇకనుంచు తిక్కుగా బాస్టాలో నున్న క్రిమి నలు యన్ వెస్టగేట్ వక కాఖాపొలిసు డిప్యూటీ కమిషనరుగా రికి దరఖాస్తు వెట్టుకొనవలయును.

ఆంధ్రవిద్యార్థిజనతృప్తీయనభ.

జై-వ తేదీని నెల్లూరిలో సమావేశమగుట.

(ఈ ప్రత్యేక విలేజును మొదలవండి).

పురాణం కాగభూమిని పంతులు ఎమ్. ఎ. డి. ఎల్ గారి ఆధ్వర్యంలో పాఠశాలను నిర్మింప.

ఈ సభలలో మూడు వేయవలసిన పనులను గూర్చి సం గ్రహముగా తెలుపుట కష్టపాత్రము. విద్యార్థిని కుటుంబ మర్పించి విద్యార్థులను పంపించుట మి యిట్టి ప్రాయశాచికములకు కలుగుటయే కాక, ఇంకా జీవితమును గురించి యా ద్యక్షములకు కల్పింపవలయునా? మిలోనున్న వైతి గాదిలోపములు గుర్తించి వానికి దగిన చికిత్సల నశ్వేషించు యే ఇట్టివిధుల విధ్యుక్తభక్తులని నాయభిప్రాయము. ఒక యువాచారణము:— సాధారణముగా భారత విద్యార్థి మిక్కిలి కఠినాశ్రమమును మిగుల సంకల్పప్రేరణముగా నున్నది. ఇట్టిదృష్టిని కలిగి విద్యార్థులు నడచుట ఈవిద్యార్థుల మాత్రు నిర్వహ్యమే ప్రధానకారణము. చుట్టును మున్నగునది త్రాగుట విద్యార్థులయందు కానరచ్చ ఒక దుర గ్రహము. ఈవిషయమున వారు గావించు తీర్మానమునబట్టి యారు వర్తించుటలేని అది మి ఆత్మనిగ్రహముకే కలుకొరణమును. మిగుల చుట్టును మున్నగు వాటిని త్రాగు వారిని ఏల బహిష్కరింపరాదు. వాటియ విద్యార్థులలో ప్రవేశము భవ్యముగా నుండగా చేయుచున్నార. ఈ యభ్యాసము తీవ్రమున నశ్వేషములకు కారణభూతమగును. ఇది స్వల్పవిషయములే. కాని ఈవిషయమున తగినదగ్గర తీసి గవలించి దానివలన విద్యార్థి సంఘమున కెంతయో లాభ ము కలుగునని నానిచ్చి తానిచ్చియున్నాము.

విద్యార్థుల మునిష్యు.

ఇందును గురించి గొప్ప సమస్యను పుక మెదుర్పొన రులసియున్నది. మన ప్రాచీనజాతిను ఎక్కడును విజ్ఞానమున కాలవాలమై యుండెడిది. ప్రతివిద్యార్థులయందును కేవల విజ్ఞానదాహకములుగా నుండుటలే సంకల్పి జెందిక అట్టి విజ్ఞానము కార్యరూపమున తొలుపుట ఉపశమించునట్లు యు టకూడ భర్తము. ఇట్టివిద్యులను గణపు విద్యవిద్యార్థులను ములు యన తేకమునందు అనుభూతియుగా నున్నది. ఇ కరు విద్యా విధానము విద్యార్థులయనిర్మాణము మున్నగు విషయము లలో నశ్వేషముల సంస్కరణములు జరుగనున్నవి.

బాలభట్టోద్యమము.

ఈ యుద్యమము దిండివాళిరృద్ధి గాంచుచున్నది. తన గ్రుమ్మము బాగుగా నెరిగిన బాలభటుడు జేయున కెంతయో జహాళకారమును గావించినవాడగుచున్నాడు. పరిపివిద్యా ప్రతిష్ఠాపకమును ఇట్టి యుద్యమము జేర్చుబడిన యెడల ప్రత్యే కసంఘ సేవకుమారేముల కనకర యుండెను. ఈ యుద్యమము లన పాఠశాలలలోను ఉపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును, విద్యార్థిసాహచర్య మేర్పడుటయూ, విద్యార్థులకు పాఠభగ్య ములకడుటయూను కలుగింపగలవు.

విద్యార్థుల, రాజకీయములు.

మన విద్యార్థులు మూర్ఖతకే బ్రస్తుత భావిస్థితులను జేరించి తెలిసికొనవలయుననెడి యభిలాషను బోల్పానా రు ప వ ల య న నే ను య భి ప్తా య మ నా నా కి క్యా పిం చు చు న్నది. విద్యార్థులకు రాజకీయ మయములను నేర్పుటవలన రాజనీతిజ్ఞు లుగింపగలరు. ముఖ్య: ఈయదేశములోదేశే రాజులు బిల్లులను పాఠశాలా విద్యార్థులకు నేర్పవలయునని దొరతనమువారు తీర్మానించి యుండిరి. కొలదికాలము క్రిందిటనే మధ్యగొప్పములలోని గొకలయందు బ్రస్తుత గా జ కి య ములను గురించి స్పష్ట యుపన్యాసములు ప్రభుత్వమువారి యుత్తరప్రకా ణ జనగజడినవి. మిలో ఉన్నతి తరగతులయందున్న వి ద్యార్థులలో వాటియాభిప్రాయములు పోడెనుచున్నవి. మిగుల యభిప్రాయములు మూర్ఖతకే నేర కుపకరించునట్లు మి క్యాధిధాన ముండగలయెను. మరచివడుకతరగతులనుగూడ విద్యార్థులయినను ఏర్పరుచుట జుపసరము. ఈ విషయ విద్యవిద్యార్థులనుపై ఆధారపడి యుండుట యసంధ యు. మిగుల నిజముగా ఈ విషయమున కీక్షితులు గవల నను నభిలాష నుండితిరేని మిగుల ఇందునుగురించి మి కలాభికాయను గోర కృతార్థులగుట మంచిది.

సంస్కృత విద్యాభ్యాసము విద్యవిద్యాలయపరీక్షలకు ప్రాథమిక సంస్కృతవిద్యకు నిర్బంధముగా చేయవలయునని ఇట్టి సభలలోని ప్రాంతక సభ్యులు, విద్యవిద్యాలయమువారిని కోరవలసియున్నది. సం స్కృత భాష విజ్ఞానములన మీ ప్రాచీన ఆధ్యమము మిగుల ప్రియంపకముగను. అట్టి విజ్ఞానము బావిభారత జేక నిర్మాతలకు మిగుల అలవడుకడల, పోచినపాఠశాలయూను గుణముగా, భావిజేకనిర్మాణమును గావించెదరని మాన్యధాని ప్రాయము.

జేకభాషము.

సంస్కృత భాషాభ్యాసము అవసర మైనదైనను దన ప్రస్తుత జేకభాషకులనుబట్టి మాన్యభాషాభ్యాసము ఎంతకంటె నెక్కుడు ప్రాధాన్యము కలిగించుచున్నది. మాధ్యమిక విద్యా లయములందు సంస్కృతముగా మాతృభాషను నేర్పవలయునని మనము ఎల్లప్పుడును ఆంధ్రోజనము చేయుచుండ నలయును. పరిపాలనాసౌకర్యముకై రాష్ట్రములకు భాషాప్రయుక్తము గా విభజించుట అవసరము. పెద్దల నేను లంగికంచియున్నా రు. ఆయాభాషలనుబట్టి ప్రత్యేకంగా విద్యవిద్యాలయమును నిర్మించుట అవసరముని జేకభాషులనేకులు తెలుపుచున్నార. జేకభాషలయాలయనే మన బాతీకొనగలము. పెంపొంద వలసి నున్నది ఇందులకు మిరెల్లము తోడ్పడెదరని విద్య సిండుచున్నాడను.

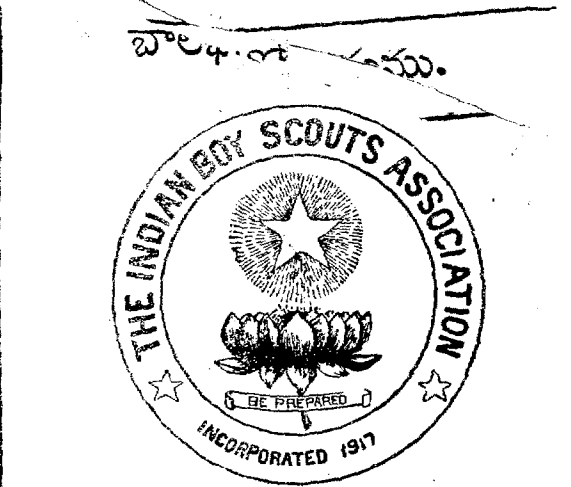
నర శంకరనాయుడు

ఇండియా గవర్న మెంటు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు ఆంధ్రోజనముకు రాజీనామా ఇచ్చుట. ప్రెస్టాయుగాం కార్య నిర్వాహక సభ్యులలో నొక రకు నర శం శంకరనాయుడుగారు తమయోగ్యతమునకు రాజీనామా ఇచ్చినది తెలియుచున్నదని ఆఫీసరీయే తెలుప తి కాపరమువారు సిహనుండి కంఠినిచ్చుచున్నారు.

కల: త్రా: ని తి పాలావారల సమ్మెకట్టు కల: త్రా: మే 21 — నేటిదివసన 18 వం కలాలా సమ్మెకట్టువారు తిరుగ పనిలోనికి వచ్చిరి. కనివారమువారు ఆరెప్పుకాలదెం 9 వం కలాలా సమ్మెకట్టువారు నేటి నివసన ప్రధానమైనదిన్నీ మేజిస్ట్రేటుగారియెడల విన్నా జకు తెలిపిరి. కొందరు నేర్పులము కాచుకెల్పిరి. మిటి 20 వండి ఆరెప్పుదేముటకు వారంటులు ఇవ్వబడినవి సమ్మెకట్టు వారు తిరపుం గవోగాను పోవును. తెల్లగాపుల ప్రెస్టె గా జవరుగాకె ఇట్లు తిగ్గికావై నంపిరి. "తివాలాసా వాగ్గు కివారమువారు తనివారిరి. పదిమంది ఆరెప్పు కాలపెరి. 20 వండిని ఆరెప్పు దేముటకు వారంటు ఇవ్వబడినది. పంక్తితి విషయములు గా నున్నవి. వివాగా నున్న యెడల మిగుల స్వీ కుగా తాత్రార్థించుచున్నాము."

కల: త్రా: మే 22:— తివాలావారల సమ్మెకట్టుకు వలసి వచ్చి కనిపిస్తే చాలవజు అభివృద్ధి గాంచిరి. ఏవంతు లకు కొండయే ఈ మధ్యాహ్నము రెండువలదలవంని పనిలో ప్రవేశించిరి. మిగుల రెండువంతుల ఏవంతుంది ఇంకను వీరి లో ప్రవేశించెరే. కాని వీరిముత్యులమిగుల నెచ్చుదిగా కనగొనుచున్నార. ఒకటిరేకుం గొజులలో వీరును పనిలో ప్రవేశించెరే. కనివారము ఉదయములోగా సమ్మెకట్టు పనివా ప్రు పనిలోనికి అచ్చినగాని వీరి యుద్యోగములు పోవు ననియు, వీరి తిక్ గవోవులకాపుల ఎవ్వమన ఉద్యోగము తీయవడ వనియును రాజధానిపోవుచున్నవారు ప్రకటించిరి.

మదరాసు రాష్ట్ర కమిషనరు కె. నం జేవ కామతు బి. ఏ. డి. ఎల్ గారు మా క్లిష్టు ప్రాయుచున్నారు:—

మదరాసు రాష్ట్ర కమిషనరు యుద్యోగ రీత్యా నేను ప్రాయుచున్న ప్రత్యేకవ్యాసములలో నిది కడపటి దన వచ్చును. ఇన్నవాటినుండి యుత్సాహముతో పనిచేయు చున్న భారతబాల భటసంఘమునుండి ఇంతోక పనిచేయు టకు వ్యోమలని కచ్చింది. నా క్రొత్తకార్యము తలపని తలం పుగా వచ్చింది. ఈ కార్యము నామోమింతునా వద్దా యని యాలోచింపసాగితిని. నా యుత్సాహములతో నీ విషయము ను గురించి నలనా నడుగగా, నాకు వీనిని తప్పక అంగీకరింక నాకాజ్ఞాపించిరి. అందువలన నేను "మెమూరు బాలభట్టో ద్యమము"ను నడుపుటకు బద్ధకరింపము కట్టుకొనుటకు నచ్చు తిండితిని. మెమూరు రాష్ట్రమునకు నేనుకెల్గిన, బాలభట్టో ద్యమమున ఎక్కడ పని చేయునలని నా మిత్రుల అభి ప్రాయము.

మదరాసు రాష్ట్రమున బాలభట్టోద్యమమునకు కట్టు కట్టుములు బాగుగా జరిగిని. కావున, వారి భావిస్థితికి భిక్షువడ నక్కరలేదు. నేనిచ్చుచుండి పెల్లినను ఇచ్చటికార్య క్రమములు జరగప్రదముగా జరుగగలవు. మెన్ను లానావాలో సమావేశమైన ఆభిలభారతబాలభటనాయకుల సభలో బాల భట్టోద్యమవ్యాపకముకై మనమదరాసు రాజధానిని భాషా ప్రయుక్తముగా ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా విభజించి, ప్రతిరా ష్ట్రమునకు మనయ ద్యమముని పనిచేయుచున్న సామర్థ్యులగు వారిని కమిషనరుగా నియమించుటకు తీర్మానింపబడినది. కావున క్రొత్త కమిషనరులు మన యుద్యమవ్యాపకము సర్వ కర్తల పనిచేయునలని చెప్పట అవసరము.

దిక్షిజాజిల్లాలలోను తిరువాన్కూరు రాష్ట్రమునను నాపోల్పానామవలన నెఱవేర్చబడిన బాలభట నేనలకు నేను లేకపోవుటవలన కొంత కష్టము కలుగునని తలంచెదను. ఆయనకు మన యుద్యమవ్యాపకమునకు నాను మరొకవోటు నావలన లాభము కలుగు నని ఇతరులు తలచిందయెడల కొద్ది కొద్ది కష్టములను నరకు గొనుట అవసరము.

మదరాసు నగరమునందలి బాలభట నేలయ్య బాల భట్టోద్యమ మిచ్చట సంస్థాపింపబడినవాడిగా పనిచేయుచున్న పాదను. నేను లేకపోవుటవలన వానికి కొంత నష్టము సంభ వించగలను. వారికిని వైవిధ్యమే చెప్పవలసియున్నది. నేని నేనంలోజేసిన నేనకు ప్రతిఫలితముగా బాలభట్టోద్యమరతు మరాసు నాకు నేనావతాకము నిర్మించుటకు ఆమెకెంతయో నేను కృతజ్ఞుడను. నాకు విధించబడిన కార్యమును మెమూరు రాష్ట్రమున నిర్వర్తించి మరల ఇచ్చటికి రా వాంఛి యు చున్నాను.

* * * * * ఇతరవిషయములు.

ఆంధ్రోజనమున బాలభట్టోద్యమ యుద్యమమును పెం పొందింపజేయుటకు గాను ప్రత్యేక ఆంధ్రోజక బాలభటసం ఘము నెలకొల్పబడుచున్నది. మనరాష్ట్రమున బాలభట్టోద్యమ మున అతిసానుభక్తముతో పనిచేయుచున్న శ్రీయత ఆయ్యాంకి వేంకటరమణయ్య జంతులుగారు కమిషనరుగా నియమింప బడిరి. వారికి సహాయముగా శ్రీ కావలి శంకరగౌతుగారు, పందయ జాతీయకలకాలలోని యువాధ్యాయము శ్రీ కమూరి వేంకట సుబ్బరావుగారు, అగ్నివైంటు కమిషనరులుగా నుండురు.

మనరాష్ట్ర బాలభట సంఘము తరపున మద్యమ వ్యాపకమున కొక పత్రికను నెలకొల్పుటకు ప్రియశ్చిములు జరుగుచున్నవి. ఇంను విషయమున వివరములు త్వలో బా ధటసంఘమువారు ప్రకటింపెదరు. ఆంధ్రోజనములందరు ఈ యుద్యమమునకు తోడ్పడ పొగ్గియు.

ప్రభుత్వమువారు ధరావతు గోరుట.

(చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు).

హిందూత్వము ప్రచారమున కుపయోగించు 3-వ నెక్లెక్ట్ (1) ప్రకారము రెండువేల రూపాయల ధరావతును...

1910 సంవత్సరపు ముద్రణమున ప్రకటనయొక్క 3-వ నెక్లెక్ట్ (1) ప్రకారము, ఏదైనా రెండువేల రూపాయల ధరావతును...

(5) 3-వ తేదీ హిందూ ప్రతిఘటన గోరడధానుగా యవస్థను ప్రకటించు హిందూ ప్రతిఘటన ధర్మము...

ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమును చట్ట తీసికొనుటకు తయరైనందులకు లెక్కలు తయరు తెలియజేయుటకు ఏ వాక్యములను బట్టియు తయరు తెలియజేయుటకు ఏ వాక్యములను...

మేము మొట్టమొదట తెలుపబడినట్లు హిందూ ప్రతిఘటన ప్రతిఘటనలలో నెల్ల ఉన్నదిగాను వాటిమించుచున్నదిగాను...

అందు (సర్వములకు) విషయములు ముక్తమే మున్నవి మి యిచ్చిపాము? అది మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రశ్నించెడిది.

అందు కొన్ని విషయములను కొన్ని విషయములను కలపి అదే విషయములను ప్రభుత్వము వారు ఇంతటివి అసత్యములు నిరూపించెను ఇక సంపాదకీయమునందు గల విషయమును...

మేము మిగిలిన ఏమైన తెలియక? యిది పోలీసు శ్రీ శ్రీ సి. ఇం.సి. కాలిడి ట్రాక్టరియన్ స్పెక్టరు జనరలుయొక్క మోక్షము అనిపింతుమని ముందుగాని, మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రశ్నించెడిది.

నేను ఈవిషయమును మరిచి చెప్పటకు ఏమియును లేదనియును, చెప్పటకు ఏమిలేదనియును ముందుగాను ప్రభుత్వ ప్రతిఘటన.

మేము మేజిస్ట్రేటుగారు ఈ క్రింది యుక్తరపు మే సంకిరి.

2-8-18 వ తేదీని ఎట్టి ధరావతును లేదా హిందూ ప్రతిఘటన ప్రకటించుటకు నేమనో (మెన్సునకు కే. క్రినివాసను వి. ఏ. గారు నిర్వాహకులుగా నందుటకు అంగీకరించబడిరి.

12-5-19 వ తేదీని 1910 వ సంవత్సరపు కాసము లోని 3 వ నెక్లెక్ట్ ప్రకారము నేమనలు (మెన్సు నిర్వాహకులైన రెండువేల రూపాయల ధరావతును ఏలకొరకుదనో, 19-5-19 తేదీని చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు తెలుప వలసినదని, ఒక యుక్తరపు ఒక సంవత్సరము మే ఆరాప్రి కూ...

నేటికనుకందు మీరకుము ఏ సి. డి. కాలిడిగారు తచ్చి ఈ ధరావతును గోరుటకు? కాలిడి భూమిలయిన వ్యాపకములలో 3-వ నెక్లెక్ట్ ను బట్టి ధరావతును లేదనియును, అందువలన ధరావతును గోరరాదనియును తెలిపి యుండిరి.

డేకాచారిగారు వాదించు విని సంపాదకీయమును ఉపవాక్య ప్రకటనమును వదిలివేసి మేము, ఈ వ్యాసములు వ్యాసుల ముక్తముగా వ్రాసిన ఇంద్రియంలో స్థాపించబడిన వస్తువులను వ్యాసుల పరిశాలము నెడలను అసత్యమును బట్టి ఏమియునులేదని తెలియుచున్నది. ఇచ్చిపాములలో కేవలము (మెన్సు నిర్వాహకులకు, కే. క్రినివాస గారు 2-8-18 వ తేదీని ఇచ్చిపాములలో రద్దుచేసి, 27 మే, 1919 సంవత్సరములో ప్రకటించిన రూపాయల ధరావతును చెల్లించి యున్నది నిర్వాహించిరి.

(స) యస్. యస్. వి. రాజాచార్, ఆర్టిగ చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు.

రంగపురం.

ఇంకలను వెంటలను నేనుకల ఉపయోగము.

మేము మొట్టమొదట ఇంతటివల వ్యాపకము చేయుటకు ఈ రెండు వస్తువులను పరస్పరముగా వాడుచున్నాము. ఇంతిర కనుల కలగ దీని వింతలకు వాడుచుండుటలేదు. బంతులతో కలగదీ చేర్చి కలిపి యెవల ఇంకలను, వెంటలను పరిశాలలో నేను చేయవచ్చును. ఇంకలను నందును. గలివాన ప్రకటన కాల్పనముగా నుండినది. రంగపురం తో చేయబడిన ఇంకలను తెలుపలను రంగపురం తో చేయవచ్చును. చీల ఒకటొకటియు రంగపురం తో యిటులతో గోడల ఒట్టరచ్చును వెంటలతో ఇట్లు కలపవచ్చును. నేలమీద నయితము రంగపురం తో యిటులతో చేయవచ్చును. ఈ ఇంట్ల చాలా మందిగలవు ధాన్యము మంతి యెక్కువ కావలదని దో ఫాము గారు అడచునందలి చేయబడు వస్తువులను వాడుచున్నాము.

కలలు పుట్టిన వారిట్లు ప్రకటించుచున్నాము.

ఈ పాట్ల తిరుగు వారములకు వంశాలు రాష్ట్రములో వైనికాసము ప్రకటించబడిన సంవత్సరమునకు ఇచ్చిపాములు తెలియజేసి. ఆర్. రాము, వి. సి. చాట్లీ, లాంగుపుర శేషు గిరి, వార్డు, చాట్లీ, వి. ఎస్. రాయగార్లు రాకుండ నేమధాన్య యివ్వబడినందులకు, నైనికాసనోద్యోగి చర్యను అక్షేపించుచు తీర్మానముల ఆమోదించిరి. మేము మీరలమిత్రులైన వైనికాసము ప్రియతమమైన ప్రియమైన రాకుండదని ఆమోదించెదము. 14 వ తేదీన 16 వ ఇండియన్ డివిజన్, 2-వ డివిజన్, డివిజన్లకు నయములకు నుండిన జనలను ఆఫీసుల ఆజ్ఞ ప్రకారము మీ సంకలు రాష్ట్రమునకు రావలసి లేవలయును. ఈ ప్రకటన ప్రియము వంశాలు రాష్ట్రమున కలగలను వ్యాపకములను వైనికాసము ప్రకటించబడిన ప్రియమైన రాకుండము.

గతము 9 వ తేదీన బొంబాయి శేపులండి ప్రయోగము కల్గిన 2-వ డివిజన్ వారి 9 వ తేదీని తిరుగు ప్రాణ శేపు చేరినది. 10 వ తేదీని తిరుగు ప్రాణము అనిపించు- వారి బొంబాయి శేపును బయలుపెరినది.

కునికలగరము:—కునికలగరం ప్రాంతమునకుండి వల్లెగిమారులయందు బీదలకులకు వియ్యము దొరకక కునికలగరం దోచుకుంటున్నాము. గతము మొట్టమొదట అమ్మింపుచున్న 7 శేపులయ్యము గాని చీదలకు ముక్తము సరిపావుచున్నది. ఇంటియంటికి దుకాణములు వుంచి అమ్మింపుచున్న వియ్యమునూడా కచ్చిన ప్రజలకు దొరకట చాలాదగ్గరముగానున్నది. బీదలు, రు. 1-0-0 వియ్యమును, కొలరికప్పును, గతము మొట్టమొదట కచ్చిన బహుమానములతో చిక్కులు పడుచున్నాము. వియ్యము కునికలగరం దొరకట కుట్టుంజిలాట శక్తివండాకాపాడే పోలీసువారున్ను, డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు గుమాస్తాయున్ను, భటులున్ను, రాత్రింబళ్లు నిద్రావంతులు విడిచి కాగారములు చేయుచు బస్తా 1-0-0 రు. 0-8-0 చొప్పున కమిషనుతో ఎన్ని వేలలస్తాను అంపించి నప్పటికి చిల్లరగా కొను మూలలకు ముక్తము వైకల్యకీయక చీదలకు వుపకారము చేయుచున్నాము. ముగ్గురు మా పోలీసువారికిన్నీ మేజిస్ట్రేటు భటులు గుమాస్తాను ముగ్గురు వారికిని కర్ర వుంచితము ముక్తము కనబడలేదు. ఇది యిట్లుండగా వ్యాపకమునకు తోడు పడి గారకు మాగా పెద్దవేరు వహించుకొని కర్రలను సాగించు కంకెపాటి ఆచ్చిరాక ఆచారము వియ్యమునకు చేసి తూక అయిన పిచ్చుట, గరుకుల ఆసాని యెక్కువతేలి నిష్కర్షగా కగడపాట్లు యిచ్చుచుండుటలేదు పాపము వరకుకు భిన్నుడయి సామ్యులారకు సామకాలము అనుమతించుచు యెంత ప్రయత్నించినను, సుదృఢ కావించున అక్షయము క్రింత బడి ప్రాణహింసచేసికొనెను—ప్రవాసి.

వాతావరణ సీత

1919 సం. మే నెల 24 వ తేదీ శనివారము

Table with 6 columns: వాతావరణ సీత, వేగము, ఉష్ణోగ్రత, తేలికపు, తేలికపు, తేలికపు. Rows include గోపాలపూరు, వాల్తేరు, కాకినాడ, బందరు, శుంకార, నెల్లూరు, మద్రాసు, మైసూరు, అనంతపురము, బళ్లారి, కొయ్యల, కడప, బెంగుళూరు, నెల్లూరు, కలము, కొయ్యలపూరు.

బంగళాఖాత ఉత్తరభాగమున ఒక మోస్తరుగ వాయుభారము వచ్చి ద్వీపకల్పము, కడపటి తీరములందు ఒక మోస్తరుగా తగ్గింది. వాయువ్యాప్తి వంశము మూర్త్యు లేదు కాని వాయువ్యాప్తి ద్వీపకల్పము, బంగళాఖాతము లందు తగ్గి పడుచున్నది ద్వీపకల్పము ఉత్తరభాగములందు బెంగళూరుతీరము వాయువు వాయువ్యాప్తి వంశము మూర్త్యు, దక్షిణమున తిన్నగాలేదు. వాయువ్యాప్తి వంశములందు సర్వ ప్రభుత్వము తగ్గెను. కారణము ఏమిటనో తెలియకపోయింది అది మామూలుకప్పు తగ్గుట. పక్కములందుండలములు, మైసూరు, మలబారు దక్షిణభాగముల పరిగలు కలగి వేడితగ్గున పక్కనవోట్లు ఎక్కువ కావడే కల్గునగా నున్న నులలా తీరమున తగ్గు పుష్కరా కాలివేడి ఎక్కువ గలనున్నది. వాయువ్యాప్తి అధికతయి వాయువు పుట్టుచున్నది. చాలవోట్లు ఉరుములు ఉరిమెను. గర్జన కొద్దిగా పడినది. ద్వీపకల్పములందు వాయువులందు సంకీర్ణత మైచుచున్నది. చాలవోట్లు ఉరుములు ఉరుగుచున్నాము.

పి. ఆర్. కె. దండవర. అయ్యరు. ఆర్టిగ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

Latest Telegram.

[Un-corrected.]

Bolshevik Sympathies if Amir

Simala, May 24.

The following press communique has been issued by the Foreign Office: Fresh evidence of Bolshevik sympathies of the present regime of Afghanistan is afforded by a striking wireless message transmitted to Moscow by Bolsheviks at Tashkend on 20th May announcing resupplied letters of 20th from Kabul dated 7th April addressed to President of Russia. In the one the Amir declared that Russia by raising the standard of Bolshevism has earned the gratitude of the whole world and offered the honoured President of the Russian Republic friendly greeting of his friend Amangulla. In the other, Mahmud Tarzi Amir's ambassador for Foreign affairs, expressed hope that permanent friendly relations between Bolsheviks and Afghanistan would now be established. The evidence with which the Bolshevism is prepared to turn most sacred material to its own base uses is evidenced by another wireless message transmitted almost simultaneously from Tashkend. It emanates from Barvins who has been entrusted with Bolshevik propaganda in the east and is addressed to Russian propaganda bureau. It asks that Bakashtia (propaganda India) where seditious activities during war are now proceeding should be pressed to fetch his promised pamphlet "Bolshevism in Korea", and to despatch a 100,000 printed copies in Persian, Hindustani and Arabic by special courier.

1604 FOR SALE.

Calcium Carbide 1b. tin	Rs. 9 12
Do. 28x 1b. tin	„ 17 8
Do. do.	„ 19 16

G. M. GANATHARAN,
135, Govindappanalek Street, Madras E.

The English Universities College, Madras.
P. O. 144 (Removed from V. M. C. A. Buildings to Broadway.)

Coaches for Cambridge Senior Medical Preliminary, Madras Intermediate Parts I & II. Highly organized. For particulars apply to: D. Euland & A. Principal.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యుద్ధము

విజయవంశముగా జరుగుట.

దక్కా పోరాటము.

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ సంగ్రహము ప్రత్యేక విలేజుల సేవకు సంబంధించి 21 వ తేదీన ఇటుల కలిపియున్నాము:

పూర్వపు అమీరుగాని సోదరుని విషయమును గురించి చెప్పబడినట్లుగా, పశ్చిమ ప్రాంతములను సమర్థించుటకు వచ్చు వారు కొంత అమీరుని నింపినవారైనను వచ్చుటకు కొద్ది దినములకు ముందే ఆయన మరణించివారని చెప్పుచున్నాడు. ఆయనను అతడు అయిన యంగలను తీసికొనిపోయి వానిని చంపుచున్నాడు. కొంతమందిగాని కొద్దిదినములక్రిందట తులనకు కలుగుచున్న సీ. హిందము ఇన్స్టిట్యూట్ గాని ఆయన ఈ పోరాట సారాంశమును, సంగ్రహమును తన సోదరుని శత్రువులకు కేసును సమీక్షించు నిమిషము ముందు సందేహమునకు. యుద్ధమును నడుపు అమీరుగా రాకని కొంత. ఇందులకును వారిని నిరకరించెను. ఈ వార్తలను బట్టి మానసిక యెడల అమీరుగా కలగకు కాబట్టి అంగలను గాని జలాలుబాదున కలగకు రావలెనని చెప్పవచ్చును.

జలాలుబాదునందు ఆకాశవిమానములు పొయిలను విసరుచున్నది. దిన్నెను అనేక బాంబులు పడినవి. కైబరు కనుమలో సేమియు లొంగదరలు లేకుండ కాపాడుచున్నాడు. లండన్ కోటనుండి మామిడియెడల కైబరు కనుమలో ఎన్ని బండ్లు, బండ్లు ప్రయాణము చేయుచున్నది. బాగుగా నగు కనుమ. సీమోన్ గుంటురును గురిపించుగానే యున్నది.

దక్కా రంగములకు మనవారికి జయముగానే యున్నది. అట్లుగా దక్కా కులమునందగా మార్గమునకున మనవారు వారిని సంధించి గొప్పపొరలుమును జరిగెను. శత్రువులు జరగాయై పోయిరి. వారిలో 800 వంది చనిపోయిరి. 4 మాత్రపు కిరంగులను మనము స్వాధీనము చేసికొనినాము. దీని వలన ఈ ప్రాంతమున అధికజయము కలుగునని చెప్పవచ్చును.

జలాలుబాదునందలి శత్రువులను సేకరణ వాయువిమాన ములవలన భయపడుచున్నట్లుగా, ఇచ్చట వాయువిమానములు చేయుచున్న కార్యము సంప్రదించుము.

మనవారు స్వేటునుండి నడిచిన వార్తలను బట్టి మానసిక యెడల ఆ ప్రాంతములలోనికి అధిక సేనలు ప్రవేశించుచున్న కనియు, కొద్దికాలమునందులో సయితము శత్రు సేనలు సంధారము చేయుచున్నవని తెలియుచున్నది.

మనవారు ప్రత్యేక విలేజులకు పంపుచున్న తంత్రులనుబట్టి మామిడియెడల జలాలుబాదునందు మనవారికి బాంబు లకు విరియుగా చేయబడుచున్న వనియు సగరమునందలి సేన బాంబుల దాడికి హిందకు సరైన పొపుచున్న దనియు, ఆ ప్రాంతములలో మనకు జయము కలుగుట కేమియు కష్టము లేదనియు తెలియుచున్నది.

ధార్, బోనీ, నవాబులు, బోల్నాపురము, మార్ట్టు, అజయగఢ, కిజవాన, బిహ్వారా, బూండి, కచ్చిరాజులు అధిక యుద్ధమున పాల్గొన్నవారికి సన్మానముల చేయుటకు ఆధిక హస్త మిచ్చుచున్నాడు.

దక్కా రంగములలో శాంతివర్తిలు.

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రత్యేక విలేజుల ఇట్టుప్రాయము నున్నాడు:—

సీమోన్, మే 22:— నిన్న ఉదయమున రెండువేల క్రైస్తవయులు కవాతు చేయుచు తిరుగుచుండగా, వైమానికులు ఒక బాంబు వారినుండు పడవెరికి. దక్కా రంగములలో ప్రభుత్వము కాంతి కల్పించుచున్నది. మీరు సాహేబుజాను బాగుగా కాయకత్తును స్థాపించుట సమీపమున మహమ్మదాబాద్ కేసును మహమ్మదాబాద్ కొండకాతులవారి సమావేశము ఏర్పడెను. కొండకాదుకు వీరు దిగివచ్చుట చిన్నాను తనియును లేవు. ఈ రాను ప్రాంతములను పేరారు కాబట్టి మీరు కొందల ఆప్ గనులు రహస్యములు కలుగుచుండిరి. ఈ భౌగోళిక దర్శనములకు ప్రభుత్వ సేనలకు కల్పించెను. మనము తయారు అయిన వాన్ ప్రాంతములకు పశ్చిమమునకు పరిస్థితి మారినట్లుగా. దక్కా రంగమున మహమ్మదాబాద్ విసరించిన ఆ ప్రతిమాన పోరాటము, సరిహద్దు ప్రభుత్వములలోని యుద్ధ ప్రతిమాన నిధి గొప్ప విషయమని ఎంచుకున్నాడు. వాగును సంకల్పముల పూర్వము స్థాపించుట 21-వ పటములను ఎదుర్కొని, తుపాకులు వారిపై కాల్పుగా వారు వెనుకకు పోయిరి. ఆప్ గనులు గూడ ఈ ప్రాంతమునే యుక్తయోగించిరి. మా అశ్వదళము కొం

దల దిగిన, వారిలో కొందరు పరుగిడిరి. కాని బహుశ సంఖ్యాబల మోకాటిబంటిమీద వంగి తుపాకులు కాల్పు ప్రారంభించిరి. కొందలు నిలుచు తుపాకులు కాల్పు మొదలిడిరి. వారు అతితీవ్రముగా మున్నె తుపాకులు కాల్పురి. ఆప్ గనులు ఒక మంత్రిగాగాని, ఒక సమూహముగాగాని లేరు. వారు చిన్న చిన్న గుంపులుగ నిలుబడిరి. కొన్ని గుంపులందు గుంపులుగాక క్షుత్తులే నిలుబడిరి. ముగ్ధులకు వారిలో కలసిపోయి వెద్ద పూహించుచున్నది. ఆ ప్రకారములకు ఆచారమునకు వ్యతిరేకముగా ముఖ్యముగా, 'యొద్దరంగమున చనిపోయినవారి వైకుంఠము' యొద్దరంగమునుండి తీసికొనుట చేసి, వారి వైకుంఠము యొక్క మరణసంఖ్యను కనుగొనుటకు చాల అవకాశము కలుగుచున్నది.

శత్రువుల పరాజయము.

శత్రువులలోనే కలహములు ప్రారంభమగుచున్నవి. సేనలు అధికారులకు తెలుసుకుండినే పారపోవుచున్నాడు. అంగలములలో యుద్ధము సేయుట బాధనకరముగాదని ఆప్ గను సైనికులు కలహించుచున్నాడు. ఇక మనకు ఇచ్చు జయము తప్పక కలుగగలదని పడునీరు పత్రికా ప్రత్యేక విలేజుల కంటి నిచ్చుచున్నాడు.

వాయు యుద్ధము.

సేవోలికు, కాపీ ప్రాంతములలో వాయు విమాన ములమీదనుండి బాంబులను వేయుచున్నాడు. దక్కా-కులపును ప్రాంతమున అధిక సైనికులు సరాజములై పారిపోవుచున్నాడు. జలాలుబాదు ప్రాంతమున శత్రువులు చాలకష్ట పడుచున్నాడు. వారికి భోజనపదార్థములు వచ్చుటలేదు. జంతువుల వాడికాను మాటానుకు సేవలో చేరిరిని వార్తలు వచ్చుచున్నవి. ఫైకోటాను, తుర్కాను ప్రాంతములయందు పరిస్థితులలో సేమియు మార్పులు లేవని సేమియుండి పోకటింబ బడిన పోకటింబులను తెలియుచున్నది.

భారతీయుల రాజధాని.

లాహోరు, మే 21:— ప్రభుత్వము వారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— (బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు అధికారంలో యుద్ధము గాదెంచు సమయమున కింక రాజధానిని తెలుపుచు ఈ దిగువ వార్తలు ప్రభుత్వము వారికి సర్వసహాయము చేయుచుంటిమని పంజాబు లెఫ్టి నెంటు గవర్నరు గారికి కంఠపును పంపిరి. వీరి సహాయమున ప్రభుత్వము వారు రంగీకరించిరి:— మా బుఖాబక గుఖాను, భావలపురము దిశకు చండేరు రాయ్, రావల్ పిండియాని ఒక నికీలు, గుజరాతి సీనియరు సబ్-ఇన్స్పెక్టర్, సర్ వారు సుకతాను ఆనడు బాను గారు.

లాహోరు, మే 22:— ఆప్ గను స్థానములలో (బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు యుద్ధము చేయు స్థానములను, అనేకమంది మహమ్మదీయ ప్రజలను, పంజాబు రైసీను, మియాను వాలీ సగర వాసులను, సర్ వారు యాకులు భాను స్నేహితులు బంధువులను ఈ ప్రస్తుత యుద్ధమున సహాయము చేయుదుమని పంజాబు లెఫ్టనెంటు గవర్నరు గారికి తెలియబరచిరి. పిండిగే బులాని మహమ్మదీయ సగర వాసుల నుండియు, సహాయకర్త సభనండియును, ఒరిస్సా డిప్యూటీ కలక్టరు, మునుముచంద మెహతా గారు పంజాబు లెఫ్టనెంటు గవర్నరు గారికి తమ రామధర్మి యువులు, ఆ ప్రకారము యుద్ధమున తాము (బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికి సహాయము చేయుదుమని నడిపిరి.

సహాయములు.

అధిక ప్రాంత అమీరు సర్దారు మహమ్మదాబాదు యాకులు భాను గారు వారి కొమారులు యుద్ధమున మనప్రభుత్వము వారికి సర్వసహాయము చేయుటకు అభయహస్త మిచ్చిరి. ప్రభుత్వము వారుందులకు కృతజ్ఞతను తెలుపుచు అమీరు గారికి పత్రికాత్మక మిచ్చిరి.

సేనలకు ప్రభుత్వము వారు, భాతియా, రన్నాను రాజులు ఆధునిక యుద్ధమున ప్రభుత్వము వారికి సాయము చేయుటకు సేనలను బంపుచున్నాడు.

శత్రువుల, తిరు, మహారాజులు, రాజనా నవాబు గారు ఆప్ గను యుద్ధమున ప్రభుత్వము వారికి సహాయము చేయుటకు అభయహస్త మిచ్చిరి.

బంగళా ప్రభుత్వము వారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— 1917-18 సంవత్సరములలో గాగ్రములను బహులను పోయి పోయినవారు మరణములందు ఉంచబడిరి. ప్రభుత్వము వారు వీరినిండు దయజూపుచు, రెండు సంవత్సరములకు వైగా కైదు పొందెనవారలను విడిచివేయబడుదురు. ఇచ్చటచ్చట కొలదిమంది మార్కెటును నిడువబడుదురు. ఈ ఆజ్ఞను సంవత్సరము 147 గురు విడుదల చేయుటకు ఆజ్ఞయివ్వబడెను.

శ్రీ రవీంద్రనాథ ఠాకూరు గారు.

ఆంధ్రులకు పొగగుట.

కొద్దిదినములక్రిందట పంజాబునుండి యుద్ధము వెద్దమును పూర్తియై వారు. ఆ సందర్భమున సేనగూడ ఠాకూరు గారి నద్దకు తెచ్చి యింటిని. ఆ సందర్భమున శ్రీ ఠాకూరు గారు పంజాబీ వారికి చెప్పినది.

Tamil people ఇంగ్లీషునే వారి స్వభావముగా మాట్లాడుదురనియు, పూర్వాచారములను, ఆ పడిపోయిన గుళ్ళు బ్లోవ్వు బొమ్మను పూజించుట యెంతమాత్రము మానలేదనియు, ఇంగ్లీషునే మాత్రముగా మాట్లాడుటచేత వారి Literature అంతయు సర్వవశమై పోవుచున్న దనియు నుడిచినారు. వారిని అడిగితే పూర్వపు Literature ఉన్న దందులేకాని దీనికి తగిన వుద్వ్యయము చేయుట లేదనియు కూడా నడిపిరి. తెలుగువారిలో భావము గురించిగాని, సాహిత్యమును గురించిగాని, జేకోన్నతని గురించిగాని ప్రతి విషయములోను చాలావరకు Revival వచ్చినవనియు, మాత్రము భావకొరకు, Literature కొరకు, జేకోన్నత కొరకు చాలా పాటాకుచున్నారనియు, భవిష్యత్తున వారు వృద్ధిపొందగల రనియును నుడిచినారు. — కాంతి కేసనపు ఆంధ్రవిద్యార్థి.

రెవరెండు తిలకు.

మహారాష్ట్ర క్రైస్తవమిషను తరపున పనిచేయుచున్న ధ్యానోదయ క్రైస్తవ సంపాదకులు రెవరెండు వారాములు వాయువిమాన గార గతవారమున బాంబులు విక్రయాలుమున మరణించిన పైయు అధికారియు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈ తిలకు గారు లోకమాన్యుల దగ్గర బంధువులు. 1895 సంవత్సరపురతిక్షకు పుచ్చుకొని క్రైస్తవమిషను సంఘముల తరపున చాలవని చేయుచున్నాడు. గొప్ప విశ్వసనము. మహారాష్ట్ర భావలో అనేక గ్రంథములను వ్రాసిరి. రాజకీయ విషయమున విశిష్టములు. అనేకసార్లు పైయు అధికారియు పత్రికకు వ్యవహారికులకు గురించి యుత్తరములను వ్రాయుచుండెడివారు.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం. స్థాపితము.

హెడ్ క్వార్టర్సు, బొంబాయి

మానేజరు:— ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదర్.

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా మూలధనమున్నది.

రూపు 13,34,03,783 లు చెల్లించినవలసిన భీమాలు

రూపు 78,45,175 లు 1918 సంవత్సరపు రాబడి

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా యంతవరకు చెల్లించియున్నాము.

ఈ కంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఏజంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలురుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ధారములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును. 672

Apply to:— F. E. Vaid, Branch Secretary, Oriental Assurance Buildings, Post Box No. 8, Madras.

German Peace Treaty.

Fighting Workers' Attitude.

Will not Submit to Yoke of Slavery.

LONDON, May 18.
BERLIN:—The "Allgemeine Zeitung" publishes an article by the Delegate Geisberts, who returned from Versailles yesterday. Herr Geisberts says no Government can sign this treaty with the conviction that it can be carried out. German workers who are accustomed to fighting will not submit to the yoke of slavery.

Ruin for Every Individual.

League the only Solution.

LONDON, May 17.
PARIS:—"Le Temps" learns from Berlin that General Noske, in the course of a statement, said it was impossible for any Government to force any people to observe the peace terms, which would mean ruin for every individual. The only solution possible was a League of Nations for common work based on mutual interest.

Government Crisis Predicted.

The "Le Temps" correspondent predicts a Government crisis.

Effect on Germans Abroad.

The Hardest Hit of All.

LONDON, May 18.
BERLIN:—A procession of Germans from abroad to-day marched to Wilhelmstrasse and presented Herr Ebert and Herr Scheidemann with a protest against the Peace terms.

Herr Ebert in the course of a speech said we shall never sign a peace of enslavement, a product of the enemy's revengeful hysteria. The Foreign countries which know German industry and probity will not permit prescription of the Germans abroad whom the treaty hits the hardest of all.

Tyrol Was Dear to Germany.

Herr Scheidemann addressing another meeting of German-Austrians and Germans in front of the Imperial Chancellery, said that the "Entente's" attempt to prevent the union of Germany and German-Austria would never succeed, for the call of kinship was too strong. Tyrol was as dear to Germany as any of the menaced regions to the old Empire.

A Socialist View.

LONDON, May 19.
COPENHAGEN:—According to the "Vorwaerts," in the course of a speech the Socialist Leader Bernstein declared that the extraordinarily hard peace terms were not dictated solely by passion or hatred, but were justified by mistrust of the German policy. Herr Bernstein said that the breach with the past could have been carried out more convincingly. He criticized the choice of Count Rantzau as the chief German Delegate. He admitted that devastations were due to Germany's fault, and fulfilment of the demands in this connection would only make good what Germany had commandeered. He deprecated the present violent speeches, and asked why it was that people were not told that the Alsace-Lorraine Diet, also the Workmen's Associations in many towns, had passed resolutions before the revolution in favour of reunion with France. He urged that the spirit of the 4th August should not be rekindled.

Commission on Guilt.

German Delegates.

LONDON, May 19.
The "Tageblatt" states that Count Montgelas and Professor Bolzbrueck have gone to Versailles to participate in the deliberations as regards the Commission on guilt.

LONDON, May 19.
PARIS:—Count Rantzau, Herr Landsberg and Herr Gienberts have returned here accompanied by General von Hecht, Military Expert, Wassermann, Director of the Reichsbank, and forty others, including a number of additional military and naval experts.

Expulsion of German Missions.

LONDON, May 19.
BERLIN:—Count Rantzau has handed to M. Clemenceau a Note protesting against an article in the Peace Treaty providing for the expulsion of German Missions from Allied territories.

Publication of Terms in Full.

Statement in British Parliament.

LONDON, May 19.
In the House of Commons replying to Mr. MacMaster's request that the peace terms should be published in full, Mr. Bonar Law stated that heads of the big European Four, for undisclosed reasons, considered this undesirable. A similar course was being adopted in Allied Parliaments. This decision equally applied to the financial clauses relating to reparation. Heads of Government would reconsider the subject after the 22nd instant.

China's Internal Peace.

North and South at Deadlock.

LONDON, May 18.
SHANGHAI:—The Chinese Peace Conference has again come to a deadlock, the North refusing to accept the Southern proposal for the reassembly of the 1917 Parliament.

China and Japan.

Spread of Inland Boycott.

LONDON, May 18.
SHANGHAI:—The organized boycott which is being started against Japan, is reported to have extended to a large number of cities inland.

Trans-Atlantic Flight.

Missing American Seaplane Found.

LONDON, May 19.
NEW YORK.—N.O. 3 has been found. Details are lacking.

Crew of N. C. 1.

The Commander on the Mishap.

LONDON, May 19.
NEW YORK.—The crew of N. C. 1 have been picked up by the "Ionia" after tossing in the sea on a damaged plane for five hours. The men were fatigued and sea-sick. The plane is almost a total wreck and will not participate further. Commander Bellinger, in the course of an interview, stated that he was last away from Trepassey and was guided by smoke search lights and starshells from destroyers. He did not meet any trouble until he encountered a fog at 11-10 on Saturday morning, when he alighted in the water.

Austrian Delegation.

LONDON, May 19.
ST. GERMAINS:—Exchange of credentials between the Austrian Delegation and the Inter-Allied Commission was made this afternoon. The formalities lasted five minutes.

Adriatic Problem.

Solution in Sight.

LONDON, May 19.
PARIS:—The Adriatic Problem is nearing a solution along the lines of internationalisation of Fiume.

Bolshevik Russia.

Esthonian Advance.

LONDON, May 19.
COPENHAGEN:—An Esthonian "communique" says:—The Esthonian army is continually advancing on a hundred kilometre front between Narva and Gdoff, and has reached the river Luga 120 kilometres west of Petrograd. A Russian Division, and Esthonian command, has recaptured the town of Idoff, taking 2,500 prisoners and much war material.

Operations Against Tsaritzin.

LONDON, May 19.
A Reuter learns that the head of the British Military Mission in Ekaterinodar, has telegraphed to the War Office stating that General Denike is personally conducting the operation against Tsaritzin. Ten thousand prisoners, 28 guns and 120 machine guns have already been captured.

Enemy's Naval Activity.

LONDON, May 19.
Russian official "communique" dated the 16th instant states that Bolshevik troops have occupied Olonets, in the Gulf of Finland, enemy protected warships have landed a detachment near the village of Karvovo near the mouth of the river Louga.

A Naval Encounter.

Bolshevik Flight.

LONDON, May 19.
HELSINGFORS:—A Bolshevik cruiser, two torpedo-boats and a number of mine sweepers left Kronstadt at six o'clock in the morning. Simultaneously Bolshevik batteries at Krassnaja Gorka shelled the Finnish Coast. In the vicinity of Ilo, British warships met and fired on the Bolshevik fleet. After 35 minutes' battle the Bolshevik fled to Kronstadt. It is reported that one Bolshevik ship was sunk and another was stranded.

Details of the Engagement.

LONDON, May 19.
HELSINGFORS:—It appears that the Bolshevik Squadron from Kronstadt consisted of an armoured cruiser, two large torpedo-boats and three mine-layers. Learning of the outcoming squadron and bombardment of the Finnish coast, a British squadron consisting of three or four warships immediately steamed up and engaged the Bolsheviks. In the eastern part of the Gulf of Finland at 10-15 in the morning, Bolshevik ships were completely outmanoeuvred, none of their shots reaching the British. The Bolsheviks broke off the engagement at 10-50 and fled to the cover of Kronstadt guns. There is no confirmation of the report of sinking and stranding of Bolshevik ships.

Employment of Poison Gas.

British Retaliation.

LONDON, May 19.
In the House of Commons, replying to Colonel Wedgwood, Major Guest stated that as the Bolsheviks were already employing poison gas on the northern front, preparations were being made to retaliate. (Cheers.) Every precaution was being taken to protect our troops against the Soviets' inhuman methods.

Alleged Assault Case.

DELHI, May 23.
Mr. Currie, Additional District Magistrate, resumed to-day the hearing of the case against Lala Shankar Lal and others on charges arising out of assaults on two C. I. D. officers. Mr. Abhyankar, of Nagpur, appeared on behalf of Shankar Lal. After the evidence of two more witnesses was recorded, Counsel urged that the prosecution should open their case fully so as to place him in possession of all the facts about to be proved against his clients. He observed that the prosecution case was being developed from day to day. The Magistrate promised to pass orders to-morrow and adjourned further hearing.

Cutting the Wires Case.

The same Magistrate is engaged in hearing a case against 16 accused, including the late Assistant Station Master of Shikarpur, on a charge of cutting the railway telegraph wires and inciting public servants to strike. Evidence in the case is being recorded.

For British C.

LONDON.
The Emperor of Japan has conferred the Rising Sun (Grand Cordon) on Sir C. (second class), on Major-General T. E. Major-General A. Skeen, (fourth class) on Colonel J. T. Kirby.

The Order of the Sacred Treasure (Grand) Major-General Sir G. M. Kirkpatrick, (1) Lieutenant-Colonel F. J. Moberly, and (2) Lieutenant-Colonel W. L. Twiss.

The Aerial Mishap.

LONDON.
R. M.E.:—After the aeroplane mishap at Colonel Edward Lawrence, despite a fascinated his comrades, and even when hospital insisted on rising and going to the of Spratt.

More Loyal Offers.

LAHORE.
Further offers of services for the war with A have been received by the Lieutenant-Governor several Mahomedan citizens and Rases of citizens of Mianwali and the relatives and late Sardar Ayub Khan.

Further offers of service for the war with A have been received by the Lieutenant-Governor several Mahomedan citizens of Pindi Gheb, the of the Sanatana Dharma Sabah, and Mr. Hu Mehta, Deputy Collector, Okissa.

A Press "communique" states that a letter received with the war was received from M. Ahmed, Head of the Ahmadiyya community, (the Lieut.-Governor, who in duty acknowledged, appreciated the terms in which Ahmed expressed his opinion of the Afghanistan's conduct in declaring war against British Government. His Honour counted, emergency, on the support of the Head Ahmadiyyas of Qadian and the A community.

LAHORE.
The following press communique is from Maharaja of Kapurthala now in Paris, has written His Majesty's Secretary of State offering His Service Troops for active service on the N. Frontier. It will be remembered that Pika Kapurthala in the absence of the Maharaja, similar offer on behalf of His Highness as Afghan situation became known.

Nawab of Dujana has placed his personal resources of his state at the disposal of the Gc

Indian Afghans' Manifesto

LAHORE.

A meeting of the people of Afghanistan, no in India, under the leadership of Sardars At Eftoud and Abdul Samad Khan, sons of the late Agub Khan, Sardar Fateh Mohd. Khan, Kazir Khan, and Nawab Mohd. Ali Khan, was held at Town Hall, Lahore on Monday. The number who attended the meeting was nearly 2 they unanimously signed and issued following manifesto to their countrymen in Afghanistan:—We the undersigned from Afghanistan now residing in India the kind protection of the benign British Government have read in newspapers and have also heard Amir Amanullah Khan has issued a proclamation effect that the people of India were in a state of confusion which he was afraid will extend to his own. He has also given his people to understand that property and religion was safe in India that free could not assemble and talk together and that they were forbidden to enter their mosques. Hindus were prohibited from entering their temples which have no foundation whatever he attempting to persuade Hindus and Muslims of India to take a sympathetic view of his own. He has also caused false reports be spread among his people to the effect certain Sikhs fired on some British soldiers. Germany has begun war again and that the British Government had been ruined. Amir Amanullah has caused to be spread by means of proclamation the baseless and unfounded reports stated has also tried to win certain editors of new his side. Therefore we, people of Afghan residing in India, hereby declare that all referred to above which have reached Amir Khan are baseless and without any foundation. However, on the contrary the people in India are their lives most happy. The British Government interfere with religious matters either of the of the Mahomedans. In spite of the paucity of the British Government after great trouble and expense has provided steamers for the conveyance pilgrims to Mecca. Now as war is going on Afghanistan the inhabitants of that country should remember that the British Government had compelled to go to war but the people of Afghanistan should rest assured that they will not interfere in way with noncombatants whose life, property "izzat" is quite safe in their hands. We the people of Afghanistan now residing in India, wish that the manifesto of ours may be distributed in Afghanistan so that the people of that country may know the real facts.

Afghan Troops Despondent.

The "Pioneer's" special correspondent writes enemy troops are disorganised and despondent. Day night three regiments broke up and disappeared. Afghan transport is in disorder and enemy seem to think it useless to fight against the British. observation has proved the value of howitzers present operations and as compared with batteries.

SIMLA, May 23.
23rd May says:—Our
beamed troops in Pesh Bolik
reconnaisances which have been
no important movements of enemy
Dakka. The morale of Afghans in
is stated to be deteriorating. Their
still appear to be acute and the
ing up provisions does not admit of
issued to any but their regular troops.

A Change in Enemy Command.

current that a change has been made in
command. General Nadir Khan is reported
arrived at Mian in Khost. His dilatory
no vacillating policy are not creating a
impression locally. There is no change in the
Kotai, or an other parts of Kurram
overall the tribal situation may be described
ad.

Mr. Devadhar.

Return from England.

BOMBAY, May 23.
Mr. Devadhar, a member of the
India Society, who went to Eng-
land of the Indian Press deputation to the
arrived in Bombay yesterday after about five
devoted to the study of the various social
problems in the West. He hopes to present
new with various important and definite
stating the result of his labours and at the
and delivering an illustrated lecture
by practical work. He has taken the
of studying the conditions in France, portion
pp, Denmark and Great Britain.

Views on Political Situation.

to a representative on the political
Mr. Devadhar took an optimistic view and
there was no danger to be feared though the
main school of opposition was not to be slight-
ed. Disturbances in India had left an
impression on well meaning Englishmen and
case had done certain amount of harm to the
se. Lord Sinha was held in high esteem in
circles and Indians should have expressed com-
pliments in this and there should be well
practical work.

Calcutta Postal Strike.

Practically Over.

CALCUTTA, May 23.
Postal strike is practically over. Of
ing men who were still holding out, last night
have surrendered and rejoined their respective
only 20 men have not join up to this evening.
of volunteers would no longer be necessary as
dd do their duty as before from tomorrow.
therifits are considering how to recognise the
volunteers.

Mr. Swincoe, Chief Presidency Magistrate,
case against some postmen. The latter pleaded
d threw themselves on the mercy of the court.
istrate will pass orders to-morrow.
our fresh arrests have been made, and warrants
others have been withdrawn by Mr. Raw.

Special Facilities for Mahomedan Boys at Poona ame for High School Agreed Upon.

POONA, May 23.
Meeting presided over by Sardar Nawab Sahab
Panchgani on Thursday the long cherished
for the establishment of a high school for
dun boys at this Hill Station was agreed upon.
ble Khan Bahadur Ebrahim Haroon Jaffer in
the proceedings pointed out that the present
ad been a project of his for the past
years and he was glad to find it being
at last. The school would meet a long felt
ong the wealthier portion of the community
ould be able now to send their
to a place possessing cool and healthy climate
ge of Rs. 45 per annum and with certain know-
at their spiritual and secular education was
ended to. Mr. Hassan Ghay A. Lalje then pro-
names of those who will form the board of
ent and trustees and also announced a donation
O from himself. Munshi Mahomed Hussain
J.P. Likewise promised a similar amount.
shah agreed to place his Bungalow at the dis-
he school for a year. Messrs. Haji Moosa Haji
and Haji Abdul Rahiman Ahmed
am forward with offers to provide the school
4,000, for furniture for both schools rooms
ding houses. Sardar Nawabzada Mir Ahmed
in concluding the proceedings thanked the
Khan Bahadur Ebrahim Haroon Jaffer for the
work he had been doing on behalf of
an education and for his interest generally on
his co-religionists.

Sir Sankaran Nair.

signs his Executive Councilship.

SIMLA, May 23.
It is understood that Sir Sankaran Nair has resigned
as member of the Viceroy's Executive Council.

Brief Telegram.

oneer understands that the Government of
commendations regarding the Public Service
ou's proposals as to the revised scale of pay for
vice and Public Works Department have been
Proposals regarding Burma allowances
gone to the Secretary of State.

Cessation of Hostilities.

Further Overtures.

SIMLA, May 23.
A Press Communique says:—Further overtures for
cessation of hostilities had been received on the 21st
May, Sardar Abdul Rahman, the Afghan Envoy lately in
India arriving in Dakka, having sent a letter ahead to
General Officer Commanding British Troops in which he
stated, he had been deputed by the Amir to commence
negotiations and he begged for an interview and cessa-
tion of hostilities. As the Sardar was armed with no
credentials whatsoever, there is nothing to show that this
renewal of overture is not another ruse to gain time and
the Sardar has been conducted across the frontier fur-
nished with a written message to the effect that the
Amir must first prove his sincerity by action. Meanwhile
there is no intention of slackening our military
preparations.

Burma Rice Market.

RANGOON, May 23.
The rice market continues dull. Though millers show
slight readiness to sell just under control price buyers are
not willing to pay more than Rs. 360. Speculative trans-
actions were very few and unimportant.

Death of Mr. Sivaya.

RANGOON, MAY 23.
Mr. V. N. Sivaya who has been a leading figure
among the Hindu community, Rangoon, died to-day. A
native of Jaffna, Ceylon, he graduated
at Calcutta and as Barrister-at-law he
set up practice here in the early eighties.
He had been a municipal commissioner for many years
and a sub-committee meeting to-day was adjourned as a
mark of respect to his memory. He was associated with
the Congress party but ill-health had affected his
appearance in public for some time.

Termination of a Long Standing

Law Suit.

RANGOON, May 23.
A long standing Chief Court suit in which the Hon'ble
Mr. Lim Chin Tsong was the defendant terminated to-day
in his favour. The suit arose out of the bankruptcy of
the firm of Cheng Aik and Co., on whose behalf the
official Assignee claimed partnership with Chin Tsong
in retail agency of B. O. C. products. The Courts
decision is that no partnership was provided.

Conference of Medical Experts.

Hon'ble Sir Sankaran Nair's Opening Speech.

SIMLA, May 23.
The Conference of medical experts was held this
morning in the committee room of the Imperial
Secretariat building. The Hon'ble Sir Sankaran Nair
in opening the Conference said:—I have invited you to
come to Simla and to discuss together on one of the
most important subjects [perhaps the most important]
which can claim the attention of the professional expert
and of the administrators of to-day.

Indian Medical Knowledge.

It is a matter of pride to us that India has made sub-
stantial contributions to medical knowledge, the Indian
medical service has done splendid work and the names
of some of our investigators have become household
words. I hope to see this branch of medical
activity go on increasing in scope and efficiency
and that India will continue to earn the
gratitude of the world for the discoveries which her
medical services make in the cause and cure of disease,
but I also want to see India herself benefit more freely
from the application of the knowledge which she has
produced, and when I say this I am sure you will all
agree with me we can claim to have certain discoveries
in regard to malaria and yet malaria
carries off its hundreds of thousands, in our
midst every year. We can claim the theory of plague
infection and yet for 22 years this scourge has infested
our country.

Valuable Research Work.

We are carrying valuable research on the
subjects of Hookworm, leprosy and other diseases. Yet
our labour force is disabled by Hookworm and the leper
is too often found among our villages.

Rural Sanitary Conditions.

Our rural tracts are insanitary. Our cities
are frequently models of unsatisfactory
housing. These are matters which for long
have been occupying my mind. Similar problems
have recently come to the front in other countries also
even in England where sanitary conditions are so
infinitely more advanced than they are in India.

Ministry of Health.

We have seen the introduction of a bill for
creating a ministry of health. The President of the Local
Government Board in introducing it spoke of the loss of
7,00,000 of the English race in the battles of the Great
War and a monthly influenza mortality last year as
high as the averaged monthly mortality during the war.
India has not lost so heavily by reason of the war, but
we have malaria, plague, cholera and other diseases ever
with us and we have just had an influenza epidemic
which in some two months carried off six millions of
lives. In Egypt too elaborate proposals have recently
been put forward for a ministry of health with wide
ramification of workers in the provinces some of whom
will be in charge of public health work, others
of clinical work, the health of school children
etc. When other countries are thus perfecting their
organisations it is impossible for India to stand still and
merely look on. We are constantly being criticised here
for our dilatoriness in dealing boldly with the problems
which confronts us in the city, chawl or in the jungle
ridden village. Such criticisms are apt to overlook what
has been done in the matter of discovery most of our
diseases and poverty of the country, but they have much
truth in them and we cannot fold our hands while millions
perish and national vitality is lowered.

Weak Organisations.

The weakness of our organisation was brought into
high relief by the epidemic of last year. Grievously
as all countries suffered from it and
great as the mortality must have been even
had India been normally equipped with facilities for
medical aid, the appalling death toll has added a new
and powerful argument (if indeed fresh argument were
needed) for drastic action. The time has come when
we must take a bold step forward. The first thing is to
obtain money. It has been said that public health is
purchaseable and that within limits a community has
to determine its own death rate. Here we have a
population ignorant of sanitary affairs and
too poor to afford the medical amenities which are
found in western countries.

Duty of Public Bodies.

I am convinced that public bodies and private
individuals will not be blind to the dictates
of the country, but the Government must lead
the way. We have this year secured a sum
of five lakhs as the nucleus of a public health fund.
This is separate from the sum which we annually disburse
for medical research. It is to be used in the application
of medical science in a practical and work a day form
among the people.

The Work of the Conference.

You have been called together as a
body of experts to advise the Government as
to the best means of doing this. The agenda before
you will show you some of the questions connected
with this problem. First we shall have to consider the
central organisation, its composition and its
functions. You will have to consider the relations of
preventive action of clinical work and of medical research
and to what extent it is desirable to combine guidance
in these activities in a single body. You will also have
to consider the distinction between the administrative
and advisory functions of such a body. I observe that
the English Public Health Ministry will not control the
Medical research organisation but you will perhaps
think that the reasons which have led to this feature of
the bill are not existent in India. You will no doubt be
influenced by the recommendation of the conference
of Sanitary and bacteriological experts
which I summoned at Delhi last
December, and you will remember that a committee has
just concluded its deliberations on the medical services in
India. Secondly you will no doubt advise upon the
relations of the body with similar bodies which may be
set up in the provinces. I need hardly remind you that
the bulk of sanitary work is a provincial subject and that
as provincial autonomy grows this is likely to be even
more so. It will not be difficult for you to define those
international or inter provincial questions in which a
central body may legitimately exercise control and to
distinguish them from the great mass of purely
provincial work, in which the action of central body
must be limited to advice and assistance in times of
stress. Thirdly, and to this I attach the greatest
importance, I ask for your advice as to how we may
best give practical assistance and encouragement to
provincial authorities in the struggle against disease.
You have noticed no doubt that the Commission on
Public Health in Egypt claim that the
work of the epidemic department bears
favourable comparison with what has been achieved
in India. My idea is a mobile corps of workers
lent in normal times to the provinces to supplement
the provincial staffs but ultimately subject to the orders
of the Government of India acting on the advice of its
Public Health Board and liable to concentration in any
area afflicted by a peculiar virulent epidemic. The
harrowing accounts which have reached us of the
condition of things in certain tracts during the epidemic
of last October and November show how essential it is to
have such a body of workers. In connection with this
you will consider the training which such workers should
undergo and the qualifications they should possess.
Another point is the equipment they will require whether
of travelling laboratories or their modus operandi.
Finally there are subsidiary matters such as the medical
inspection of schools, the popularisation of sanitary
knowledge and so forth on which I hope you will touch.
You will see in this rapid sketch of the organisation
which we have in view that I have spoken of a body of
practical sanitary workers. The claims of research were
considered when this money was secured, but it has been
decided to expend the money on organising sanitary
work and supplementing our sanitary staff. The agenda
before you however will introduce the
question of a research institute. I regard
this as of the highest importance, but
though closely related to sanitary work it forms a
separate subject and can be discussed here only in its
bearings upon the question, which we have immediately
in hand. Such an institute will provide the knowledge
which the sanitarian will utilise and may play an import-
ant part in training. We already have our central re-
search institute, our research laboratories and our schools
of tropical medicine. These are bound to increase in num-
ber and efficiency, but it is impossible to regard India
more as a fertile field for research. We must apply in
an increasing measure to her people the results of the
researches for which many of those who have worked here
are so justly distinguished. The two things must
proceed "pari passu." They will react wholesomely upon
each other and I believe that the sanitary organisations
which will now be introduced are certain to supply
research with a wealth of data and opportunity which
would otherwise be impossible. I need hardly say in
conclusion that I impress upon you the magnitude of the
problem which confronts us. I speak to that body of
experts who know far more accurately than I do myself
the extent of the miseries, the pain and the economic loss
which disease annually inflicts upon the Indian popula-
tion. I feel assured that you as distinguished members
of the most human of professions will afford the Govern-
ment wise advice in the task of rescuing that population
from the dangers which constantly assail it.

Hindu University.

More Resignations.

BENARES, May 23.
The much regretted resignation of the Vice Chancillor-
ship of the Hindu University by Sir Sivaswamy Iyer has
been followed by the resignation of Dr. Ganeshprasad
of the office of the principal of Central Hindu College. Mr.
Dessi, M. A., [Oxon] Headmaster, Central Hindu
School has also resigned.

భాగ్యవంతు లేవరు? ఆరోగ్యవంతులే.

(1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	అమృతామలక తైలము	జంబీర రసాయనం	మంచానన లేపము
6 ఔన్నులు 8-4-0	6 ఔన్నులు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణుడుల బోగొట్టును	తామర నణమును
8 ఔన్నులు 1-12-0	8 ఔన్నులు గల సీసా 0-8-0	సీసా దుప్పి 0-10-0	డబ్బి దుప్పి 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

ప్యాకింగు-పోస్టేజుఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము

కంటి విలాసము.
పండిట్, మదరాసు.

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము.

55, ఆచారపుకొవ్వ, మదరాసు.

జ్వర హరి

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుచేయు జ్వరమును హరించుట కిది సాటిలేనిది. మలేరియా (విమనా) (యజ్వరములను, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరములను యెత్తివదిలి, కొన్నిసార్లు పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయముగ జ్వరముండు సమయమందును యీ ఔషధము పుచ్చుకొనిన రోజుటి చెబ్బర జ్వరమైనను బాత్రిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకులలో నొకరి యొక్క ఉత్తరము:-

"...కీలు (అట్రూ-అట్-లా) సెంట్రాల్ పొండు రంక్ గారు వ్రాసిరి:- మీయొక్క జ్వరహరి జ్వరములను మధుర్మధురము అమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోషపూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షాకాల మారంభమందు సాల్ ఫెట్టిలో నుండు నాగ్రామములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించుచుండగా, హెన్రి వారియొక్క జ్వరహరినిగొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పీరిందరు స్వస్థులై చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము

ప్రతి ఔషధవాపులోను వర్తకుల కద్దను దొరకును సీసాఒకటికి వల అ. రి. రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెన్రీస్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ఒక్లే, బౌడెన్ అండు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు.

(1122)

Agents: Oakley, Bowden & Company,

15, Armenian Street, M. DR. 48.

పోస్టుయొక్క:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్మా మసీదు వీధి, బొంబాయి.
మదరాసు యెడల:- మెనేజరు మోక్షమాల్, వైఖానస బుద్ధి, మదరాసు.

100 మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసనకలిగిన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)
కాబడినది కాబడినది

ఇప్పుటికాలపు కవి కవితానది. సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు నువాసనగలది. ఆటో హాయిగాని, సారాయము గాని, షేర్మబడలేదు సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ కుమారులై కొన్ని చిందులు చిలుకరించినవో, మనోగృహము నువాసన నిష్ఫలమయినను.

ఈ క్రింది సీసాల పరమాణులలో నుండును.

(చిన్న నైజా అర (హం)	సీసా 1-కి 0-8-0
మధ్యరకం నైజా 1 (హం	" " 0-12-0
వేరొక నైజా 2 "	" " 1-4-0
పెద్ద నైజా 4 "	లేక క్లీ ఔన్ను " 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0-8-0, రి బుడ్డకు 0-14-0 ప్రత్యేకము వల్లెల, పట్టుములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిసాపులలోను దొరకును. దీనికి ఆ నేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున తాము కొనుసపును సీసానైనను, కార్డునైనను ఆటోదిల్ బహార్ రకం పేరును పరిశీలించుము. ఈ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క సులభములను పరిశీలనచేయగోరువారి దిగుకవారికి వ్రాసినవో అబాకిమర్తు గల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

ప్రతిదినమును తల్లిని పూజింపుడు !!!

"భారతమాత చిత్ర పటము"

ఈపటమునందు, లక్ష్మీ, సరస్వతి, నర్మద, యామహిళా కన్య మై భారతమాతయొక్క స్వరూపమునవ్యవస్థించబడినది. జననియొక్క నాలుగునా ప్రముఖులు, అన్న, రక్షత్ర, భూమి, భర్త ములకు ప్రపంచమున కొసగును, హైందవజాతీయ భక్తాకమును బూనియున్నవి. పటము 15+20 అంగుళముల నైజా లో9రంగులతో, మంచి కాగితముమీద ముద్రించబడినది. ఢిల్లీలో సమావేశమైన గడచిన జాతీయమహాసభయందు 4 వేల ప్రతు లమ్మజే నవి. ఇక 2 వేల ప్రతులుమాత్రమే గలవు. వీటిని ఏక మొత్తముగాగాని, తడవకు 100 ప్రతులకు తక్కువతేకుండాగాని కొని, గ్రామముల పెంతు నమ్ముకొనువారికి, నులభ మైజేట్టియు, పనిత్ర మైనట్టియు, మంచియోగ్యమైన వ్యాపారము. అట్టివారికి బహుస్వల్ప ధర కియ్యబడును. ఇల్లరవెల ప్రతి 15 రిఅదాయి. పోస్టుఖర్చుకొనువారే ధరించవలెను. తక్షణమే క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెప్పించుకోవలెను. (1595) పింగళి వెంకయ్య, చుదిశివబజారు.

పౌత్యపు వేంకటాచలవణ్ణితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధౌషధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:- లక్షోపలకుల ప్లేరు రోగులు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోధులై యున్నారు. ఒక మోక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తరుమొద్ద నుండేదని ప్లేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధౌషధము వేంకటాచల వణ్ణి తండ్రి తాతల టెంకోవచుగ బల్కులకు. దినజ్వరము, మూడేని క్యాకర్ జ్వరములు, సన్నిపాతము మొదలగునవి తత్పక్ష గుణమును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం. (894)
2. క్రివివాస తైలం:- ప్లేరు గడ్డకును, నుంతుల నొప్పి వాపులను మంచియును. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇనాం.
3. కైకాన్త రాసవం:- దీనిని నీనించినపుట్టిఉండియో మూత్రముకు కట్టక (కలరా) నాంతిదేది, కీక శ్లేషి, అశీర్ణ కేములు గుణము కాగలవు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం.
4. బాలనుభోషణము:- నిర్జలకు బలకాసి; తియ్యని యందు. మందము, చులబద్ధులు, అశీర్ణ శ్లేషి, కృత్త్యము, కడు ల్పియుండుట, అకలితేకుండుట మొదలగునవి గుణములు. ఇష్టము పుష్టిగలవారగుచు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇనాం.
5. లోకామయహర కన్యామూత్రము:- నిర్జలకు వంత

య్యు ముడిదిసానికి, బాలింజలకు ఉత్తమ గుణ గాది. మందము, వడిశము, దగ్గు, అశీర్ణము, కీక కాశం, పొర్మనాముపు, నులబద్ధం, జ్వరం, నిలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింకా నేక రోగములకు గుణము చేయును. (801)

360 మాత్రలు గల సీసా	0-4-0
తపాలం కచ్చుకో 6-కి	1-8-0
" " 12-కి	2-14-0
" " 25-కి	5-5-0

ప్రతి ఔషధముతో కూడ అనుపానము తెనుగున వంతులను. శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు.

విక్టోరియా ఆనువత్తి, కాకినాడ.

అంకరమునుము బహునిపుణితగా హాగు చేయుదును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి ప్రుద్ధితముచే బాధ పడినను, తిగి వృష్టి (మాపు) పొందగలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎర్రపులు, జురపులు, గురదలు వగైరా సుమస్త వేద్రోగములు ముగర్చుచును. కను వీరల పరిచయ. (1563)

1. ఆంగ్లేజు వైద్యయోగ్యులకై తెలుగు భాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రకరములు గలవు. వల రు 1-4-0. 2. వైఖానస బుద్ధి అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. వల రు 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యు. డి. సర్జన్.

TOHFAKOSH WATCH & Co., Dealers in Watches Materials Tools, BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY. (831) ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయబడును.

<p>మలబద్ధమునకు మంచిమందు</p> <p>క రో లా.</p> <p>వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, ఖదులుగావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము, గ అయ్యెలాగున గర్భ శోధన గావించును.</p> <p>1 పాను, 1 పాను సీసాలు సీసా 1-8 వెల రు. 2-8-0, 4-0-0.</p>	<p>శ్రీ జరు గారి లీవరు టానిక్.</p> <p>వైద్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య మువలన గలుగు శాధలకును, అలవతకును, ఆకలిశాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచత కును, తల తిరుగుటకును, విసు గునకును, అజీర్ణ భేదినిమంచిది.</p> <p>సీసా వెల రు. 1-8-0.</p>	<p>కుల్ హట్టి.</p> <p>ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. స దోష లి త ము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సాల్యూష్ డై వెల్ట్ 1-8 రు. 2-0-0.</p>
---	---	---

W. E. SMITH & Co., Ltd **డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో.,**
Pharmaceutical Chemists & (లిమిటెడ్)
Druggists, Mount Road, మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
MADRAS. మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము 368

ఆంధ్ర

ఎంజినీయరింగు కంపెనీ,
 ఎంజినీయర్లు, ఐకన్ బ్రాసుఫౌంటెన్,
 జగన్నాథపురం, కాకినాడ.

మేము ఆంధ్రదేశమునకు మధ్య నున్న కాకినాడలో యీ కంపెనీ, ఆంధ్రదేశశోక యోగముకొరకు స్థాపించినాము. ఆంధ్రు లందరు మహ్మాదరింప ప్రార్థితులు. మావద్ద అన్నివిధముల యంత్రములు, సాముగ్రులు, యెంజినీయరింగు సాముగ్రులు, సి మెంటు, పెంకు, తేకు, కలప మొదలగునవి వారకును. తొలుత మమ్ములను సలహాచేసి, మర రెండవ చోటునకు వెళ్లుడు.

డి. ఎల్. నరసింహారాజు,
 బి.వ.బి.ఎస్.సి., ఎ.సి.బి,
 (1585) ఎంజినీయరు అండు మేనేజరు.

తలనూనెలన్నిటిలో రాణి యని ప్రసిద్ధమైన కేశవ్ కాంత్ తలనూనె

బుట్టిలో ఒక బహుమానము లిక్కట్టు కంటబడును. దీనియొక్క గుణాలతోయములకు మెచ్చి గ్యాలియర్ ప్రదర్శనములో ఒక యోగ్యతాపత్రమును మైసూరు ప్రదర్శనములో ఒక ప్రాంజుపత్రమును కమిటీవారు ఇచ్చియున్నారు.

మెడడునకు చెడుపుడేయునట్టి వైట్ ఆయిల్ ఇందులో కలిసిన దని రుజువుచేయునట్టివారికి 1000 రూపాయలు బహు మతిగా నియ్యబడును.

ఈ తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠమైన చెట్లకాయలనుగతోన పరిమళమైన పూవులనుండియు తయార చేయబడినది. ఇది అన్ని తెగల స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు వాడుటకు తగినది. తలవెండ్రుక బాడిపోవుటను నిలిపి వెండ్రుకలు మృదువు గాన నల్లగాను పెరుగునట్లు చేయును. ఇది మెడకు పల్లడనుమిచ్చుచు వెండ్రుకల మాలమును బలముగలదిగా చేయును. ఇతన్ని యాగాక కేశవ్ కాంత్ తలనూనె బహుదనం దుందు తలనూనె అన్నిటికంటెను మిక్కిలి చవుకయైనది మతీయు (శ్రేష్ఠతమమైనది, చీడలకు భాగ్యకంతులకు తగినది. వ్యాకింగు పోటీజీతో సహా కలిసి 1 బుడ్డి వెల రు. 0-15-0.

ద్వారకదాస్ జగమోహన్ దాస్ అండు కో,
 (D1581) ప్రొపైటరు:-ది కేశవ పర్ ఘ్యమరి వర్క్స్,
 (W578) హింద్ బటన్ ఫ్యాక్టరీ, మెటల్ వర్క్స్, 146, అబ్దుల్ రహిమాన్ వీధి, బొంబాయి.
Dwarkadas Jagmohandas & Co,
 Hind Button Factory & Metal Works.
 No. 147 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

సత్యాగ్రహ స్వదేశ పట్టుచీరలు

వివాహసమయము లందు బహుమతిగా నిచ్చు టకును, ప్రతిదినపు ఉపయోగమునకు తగినట్లు నేయబడినవి. ఇంగ్లీషు, చీనా, మంజీత్ మరీ ఇతర విదేశపు పట్టును వాడుట లేదు, హిందూదేశము నందు తయారైనట్టి మేలైన పట్టుమాత్రమే ఉప యోగించబడుచున్నది. విదేశపు రంగులను కూడ వాడుట లేదు. ధరలు మొదలగునవి తెలియగోరు వారు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.

స్వదేశి ఇండస్ట్రీయల్స్ కంపెనీ,
 962 **లిమిటెడ్,**
కంజీవరం.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని కనులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు శోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల సలహా వాలోచించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి వంతనే చాచిని సకాలములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:- **ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ**
 సోత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, తపాలబెట్టె నెం 55కి రు,
 389 **మదరాసు**

(ప్రె కామ్యూజం గోరనప్పుడు ఈ పత్రికపేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz:-the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instur ument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina. H. P. Sole Agency, Batala (India).

Actina Way.

మోహిని తైలము:- శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెడకు చలువచేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు జేరును. సువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0

109, శ్రీరంగు ఫోర్డ్, బొంబాయి, కంటాక్టెట్, వ్రాసు.